69. évf., 2015. III. 19., 10. szám

Jó Pajtás

Hamarosan: Aranycitera

Pál Orsolya: Informatika magas fokon

Kerékpározz, és nyerj!

Huszadszor is hívogat az Aranycitera

A szenttamási Gion Nándor Kulturális Központ (régebben Citerazene-barátok Klubja) az idén is meghirdette az Aranycitera vetélkedőt, a vajdasági gyermekciterások népzenei versenyét. Ezúttal is bekapcsolódhatnak a versenybe a középiskolások, noha a rendezvény résztvevői a gyakorlatban az általános iskolások közül kerülnek ki. A versenyt Szenttamáson a Jovan Jovanović Zmaj iskolában tartják meg május 23-án 14 órai kezdettel. A jelentkezési lap letölthető a www.szenttamas.rs honlapról.

Minden citerást, citerazene-kedvelőt ezúttal is szeretettel várnak Szenttamásra. Talán ezúttal is megelégedtünk volna a rendezvény pályázatának meghirdetésével, ha nem döbbenünk rá, hogy ez már a jubiláris 20. találkozó lesz. Huszadik alkalommal járulnak tehát a szenttamásiak hozzá, hogy egy népi hangszer, a citera ne veszítsen erejéből, népszerűségéből. Címoldali képünk a rendezvény egy korábbi versenyzőjét mutatja.

Németh Dezső főszervező visszaemlékezése szerint 1995 tavaszán, miközben folytak a Durindó és Gyöngyösbokréta előkészületei Szenttamáson, sor került néhány kísérőrendezvényre is. Akkor merült fel először a gyermek-citeraegyüttesek vetélkedőjének ötlete. Az ötletet tett követette, és még abban az évben megtartották az első rendezvényt.

A citera régi, hagyományos hangszere ennek a vidéknek. Hangja hol halkabban, hol erőteljesebben, de mindig hallatszott. Mindig akadt valaki, aki gondoskodott róla, hogy ennek a kedves hangszernek a zenéje ne felejtődjön el. Ehhez járulnak hozzá az Aranycitera szervezői, akik egy hagyományt alapoztak meg, a rendezvénnyel pedig biztosítják, hogy a citerazenét kedvelő, a néphagyományokat ápoló fiatalok minden évben találkozhassanak és összemérhessék tudásukat.

Azóta elmúlt 20 év, és a szenttamásiak nem mondtak le a rendezvényről, sőt menet közben elkészült egy összefoglaló kiskönyv is a rendezvény történetéről.

N-a

Címoldali fotó: Németh Dezső

Az én Tündérhonom

Számomra a Tündérhon, a boldogság egy tábla csokoládé. Na jó, mégsem.

A csokoládé sokak szerint boldogsághormont termel, ami igaz, de ettől függetlenül mindenki mástól lesz boldog. Valaki megörül egy szál virágnak, de vannak olyanok is, akik limuzinra, sportautókra és a legdrágább ruházatra vágynak. Akadnak nagyravágyó, pénzéhes emberek, akiknek semmiféle érzés nincs a szívükben. Az ilyen emberek barátokról sem hallottak. Szerintük az is megvehető pénzzel. Az élet apró örömeit egyáltalán nem tudják értékelni. Pedig ezek a legfontosabbak. Minden nap remek nap, mert élhetek. Nekem elég annyi, hogy a számomra fontos személyek: a családom, a barátaim boldogok. Az ő boldogságukat látva én is az leszek. Egy őszinte mosoly, egy örömteli tekintet mindennél többet ér.

A boldogság egy egyszerű szó, amely mindenkinek mást jelent. Én mégis úgy gondolom, hogy boldognak lenni a legjobb dolog a világon, hisz olyankor minden szebbé és jobbá válik.

Gulyás Valentina, 8. osztály, Szervó Mihály iskola, Padé

A fogalmazást Rác Gyöngyi, az újvidéki Bogdan Šuput Formatervezői Középiskola negyedikese illusztrálta.

Bogdán József*

Katicabogár

Hány pettyed van, katicabogárka?
Hét pettyem van, de mind a hét sárga.
Úgy szeretném, ha tizennégy volna,
tűzpiros, mint a Szentlélek csókja!

Úgy szeretnék egyszer felrepülni,
Isten puha tenyerére ülni.
Minden csillag velem játszadozna,
lobogna a kis angyalok kontya.

Bíborbogár

Bíborbogár, virágporos a ruhád,
bíborbogár megver érte anyukád.
Nem verhet meg szegény,
mert már nem is él,
messze fújta tőlünk az északi szél.

Mit lát a pille?

Hogyha reggel a nap feljő,
megéled a bokorerdő.
Minden zizzenése zene.
Mit lát most a pille szeme?

Aranyszemű fátyolkákat,
ahogy ellepik a fákat.
Molnárpoloskát is látok.
A többit ugye kitalálod?

Levéldarázs

Te vagy a varázs,
zöld levéldarázs!
Isten nagy csendje,
mint selyemlepke,
simogat, becéz,
csak hátra ne nézz!
Ne gondolj másra,
sáska imája
kísérje utad,
mit Isten mutat.

* Bogdán József vajdasági papköltő költeményeivel köszöntjük a tavaszt és a névnapjukat ünneplő Józsefeket.

Olvass bennünket a jövő héten is!

Addig emlegettük és türelmetlenkedtünk, hogy lassan tényleg elérkezik hozzánk a tavasz. A kellemesebb napok beköszöntével a kötelezettségeitek ugyan nem ritkulnak meg, de biztos jobb lesz nyitott ablak mellett tanulni, a friss levegőn tornázni vagy vékonyabbra cserélni a kabátot. Bizonyára még a Jó Pajtás olvasása is jobban fog esni.

Felhívnám figyelmeteket a 4. oldalon olvasható óbecsei interjúra, mely egy informatikában is jártas lányról szól, a temerini Vándor Bábszínház bemutatójára, melyről a 6. oldalon számolunk be, a tinédzserkori szexualitás rejtélyeiről szóló szakcikkünkre, melyről a 7. oldalon olvashattok Kis Laura tollából, aki kérdéseitekre is szívesen válaszol. Ugyanazon az oldalon kerékpáros nyereményjátékunk részleteiben is elmerülhettek. Megéri! És ez nem minden.

Szép tavaszi napokat kívánok, és találkozzunk a jövő héten is!

N-a

Informatika magas fokon

Óbecséről érkezik Pál Orsolya, a vajdasági Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Verseny első díjasa

Pál Orsolya neve nem ismeretlen a számotokra. Írtunk már a sikereiről. Amibe ő belekezd, munkáját siker koronázza.

Most a vajdasági Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Verseny első díjasa, s ebből az alkalomból beszélgettünk el.

Orsi hetedikes. Elmondása szerint már elsős kora óta tagja az óbecsei Rádióamatőrök Klubjának. Ki gondolta volna, hogy a mai számítógépes világban ilyen jól dolgoznak a rádióamatőrök!

Orsival iskolájában, az óbecsei Sever Đurkić iskolában találkoztam, s elmondtam neki, hogy a Facebookon akadtam rá a szép eredményére. Szívesen mesél:

– Apukám, Pál Attila informatikus, ő az elnöke a rádióamatőrök klubjának. Kis korom óta nagyon is érdekel minden, amit a rádióamatőröknek tudniuk kell. Sok ismerősöm van, tartjuk az adaiakkal is a kapcsolatot. Most, mikor nagy hó volt, fújt az orkánerejű szél, a hófúvások keletkeztek, melyek elzártak egyes falvakat, mi, rádióamatőrök kivettük a részünket a segítésben. Itt a rádió klubban sok mindent megtanulhattam, mert itt lehet tanulni informatikáról, távközlésről, elektronikáról. Sokat köszönhetek apukámnak, aki a mentorom.

– Mikor került sor a versenyre?

– Február 14-én a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnáziumban.

– Sokan jelentkeztek?

– Ezen a vajdasági elődöntőn 54 általános iskolás és harminc középiskolás diák mérte össze felkészültségét.

– Úgy tudom, a diákok az idén is a legkülönfélébb tematikákat feldolgozó munkákkal jelentkeztek, ugyanis a szervezők összesen nyolc kategóriában hirdették meg a versenyt: oktatóprogramok, mobilalkalmazások, webprogramok, alkalmazói programok, hardverek, játékprogramok, számítógéppel támogatott tervezés és művészet kategóriában, amelyek mindegyikében külön versengtek az általános iskolák és külön a középiskolák diákjai.

– Így van. Én a számítógéppel támogatott tervezés kategóriát választottam. Az úgy volt, hogy édesapám már néhány évvel ezelőtt megszerkesztett egy gravírozó gépet. Mikor mentünk Németországba a rokonokhoz, úgy gondoltuk, hogy üveglapból készült gravírozott képtartókat viszünk. A gravírozó gép segítségével számítógépes vezérlésű programmal készültek ezek a képtartók.

– Erre a versenyre én terveztem meg a számítógép vezérlésű programot. Ez hasonló a rajzoló programhoz, de nemcsak a körvonalakat marja meg, hanem az egész rózsát. Ugyanis egy rózsát tervezetem Emlékül neked! felirattal, szív alakba foglalva. Azt is megterveztem, milyen mélyen marja meg az üveglapot…

– A zsűri nem a résztvevők lexikális tudását értékelte, hanem azt, hogy milyen eredményeket tudtak elérni a diákok az általuk kialakított programok létrehozása során.

– Igen, nem tanultam külön erre a versenyre. Prezentálni kellett: hogyan készítettem el a programot, a dísztárgyat, a rózsát, hogyan működik. A zsűri még azt is értékelte, hogyan adtam elő!

Orsi elhozta a dísztárgyat, melyet e versenyre készített, s közelről is láthattam. Még azt is, hogyan működik.

Ha akarod, rózsaszínű a rózsa, ha akarod sárga.

– Igen. Az alatta levő kis égők a felelősek ezért…

– Mit láttál ott a versenyen, mi mindent készítettek a diákok?

– Az oromhegyesiek, a magyarkanizsaiak elkészítették a weboldalukat… De ott voltak a zentaiak is.

– Mit tanultál e versenyen? Miért volt jó ott lenni?

– Először is ismerkedtem a hasonló érdeklődésű diákokkal, meg olyan tudásra tettem szert, amit az iskolában nem tanítanak. S az első helyezés is nagy öröm, s arra ösztönöz, hogy tovább foglalkozzam informatikával.

– Mi mindent kaptál a versenyen az emléklap és a díszoklevél mellé?

– Értékes ajándékokat: táblagépet, programíró jeles blúzt, divatos koffert, bögrét…

– Ez elődöntő volt, hol lesz a döntő?

– Szekszárdon, március 19-én, 20-án és 21-én, érkeznek az egész Kárpát-medencéből.

Koncz Erzsébet

Orsi és a díja

A zsűri előtt

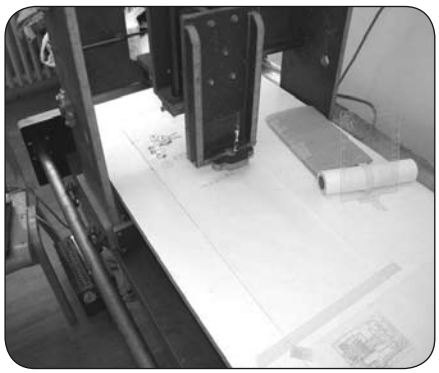

A gravírozó berendezés

Emlékül neked – a feliratot a gravírozógép marta be Orsi tervei szerint

Tényleg krumpliból van a krumplipüré?

Az óbecsei Samu Mihály iskolában afelől érdeklődtünk, ki mennyire szeret és tud sütni-főzni

Aminap arról olvastam kedvenc lapomban a hollywoodi hírességekről, hogy kedvenc ételeiket csak megeszik, vagy el is tudják-e készíteni. Az egyik közkedvelt sztár elmesélte, hogy átment a szomszédasszonyához.

– Üldögélünk a konyhában – mondja a színésznő –, ő meg barna gombócokat kapirgál valamilyen szerszámmal. Kérdezem:

– Mit csinálsz?

Erre ő azt válaszolta:

– Krumplipürét.

– Krumplipürét? Mi azt zacskóból készítjük.

Hát ennyi a történet. Megjegyzem, a színésznő elmondása szerint az édesanyját sem igen érdekelte a főzés. Egyetlen szakácskönyve volt, melynek a címe: Miért utálok főzni. Ehhez is tartotta magát. Az volt az elve, hogy ami nem készül el két perc alatt, annak nem érdemes nekilátni. Legyen minél kényelmesebb a háziasszonynak: fagyasztott ételt, konzervet ettek, s az volt a cél, hogy ne fecsérelje az idejét a tűzhely mellett.

No, más a helyzet nálunk. Szeretünk főzni, mert megtanítottak bennünket a nagymamák, anyukák.

Az óbecsei Samu Mihály iskolában arról beszélgettünk a diákokkal, hogy mire tanította meg őket a nagymamájuk. Mert nem kétséges, a nagyi főztje a legfinomabb, az ő kalácsa a legfoszlósabb.

Szívesen mesélnek az ötödikesek, hetedikesek, nyolcadikosok, **Józsa Zsuzsanna** magyartanárnő diákjai: **Hugyik Nimród, Kocsis Krisztián, Dzsonity Alexandar, Papp Imre, Barna Szebasztián, Hegedűs Dénes, Kovács Emese, Mák Emese** és **Rama Krisztina**.

Dénest a nagymamája tanította meg főzni, ugyanis sokat voltak nála a testvéreivel. Amikor a szüleik dolgoztak, ő vigyázott rájuk.

– Mikor ott voltunk a nagymamámnál, mindig segítettem neki a főzésnél. Krumplit, sárgarépát pucoltam. Meg is tanultam sok mindent főzni: héjában főtt krumplit, tojásos tésztát, paradicsomlevest, tudok sütni palacsintát, tükörtojást...

Emese nemcsak főzni, hanem sütni is tud. Letölti az internetről a receptet, s az ízlése szerint alakítja.

– Sokszor az internetről töltöm le a kalácsok receptjeit, az almás pite a kedvencem, sok fahéjjal készítem, mert így szeretem. Én még nem csináltam zacskóból krumplipürét, hanem megtisztítottam a krumplit, összevagdostam, megfőztem, majd mikor összetörtem, ízesítettem. Anyukám dolgozik, s mikor ő főz, s nincs sok ideje, előfordul, hogy zacskós krumplipüré kerül az asztalra.

Mák Emese a nagymamáktól tanult meg főzni.

– Mikor ott vagyok az egyik nagymamámnál, apukám anyukájánál, ő mindig a kedvencemet, a finom májgombócos húslevest főzi. A májgombócot úgy kell elkészíteni, hogy elkaparom a májat, teszek hozzá tojást, zsemlemorzsát és egy kis zöldség zöldjét. Nagyon szeretem a levesben a csirke lábát is, s olyankor az is van. Amikor s másik nagymamámhoz eljönnek az unokatestvéreim is, szilvás gombócot készítünk, de sokat, és mindet megesszük. Egyszer anyukámat vacsorával leptem meg nőnapra, ugyanis délután dolgozott.

Krisztina egészen kicsi korában tanult meg főzni.

– Mindent el tudok készíteni, sütni és főzni is tudok. Van, hogy az internetről töltök le receptet, de van, amikor anyukám receptes füzetéből keresek valami finomat. Kedvencem a sós kifli, pizzás kifli, ezeket el tudom elkészíteni. Én is leptem már meg anyukámat ebéddel, mikor dolgozott. Tudok főzni paprikást, babot, káposztát… Egyszer, amikor a nagyszüleim jöttek ebédre, én is besegítettem a főzésnél, meg én sütöttem a tortát is. Jól esett, mikor dicsérték. Még azt is mondták, hogy jobbat tudok főzni, mint anyu. A krumlipürét én is krumpliból készítem.

Krisztián Pecesorról utazik. Ötödikes fiú létére piskótát is tud sütni.

– Nem nehéz. Kell hozzá tojás, liszt, cukor, sütőpor. Ahány tojás, annyi kanál cukor kell hozzá. Ezt fölverem habverővel, nehogy a mixert elrontsam, s aztán hozzádom a lisztet. Ahány tojásból készítem, annyi kanál liszt kell hozzá. Ekkor megsütöm. Mikor már piros a teteje, akkor kész. Pudinggal töltöm. A nagymamámtól tanultam, ott lakik a szomszédban, sűrűn ott vagyok nála. Tudok főzni is. Paradicsomlevest, krumlilevest... Kedvencem a palacsinta, azt is szoktam sütni.

Szebasztián is a mamájától tanult meg sütni, főzni, ugyanis ő vigyáz a kisebb testvéreire és rá is, amikor a szülei dolgoznak.

– Én is tudok piskótát sütni – kapcsolódik be a beszélgetésbe Szebasztián –, csak én lekvárral töltöm, meg a tetejére porcukrot szórok. Anyut szoktam kényeztetni, sokszor megterítek, ebéd után meg elmosogatok. Főzni is szoktam: paradicsomlevest, tejfölös vagy nesquikes tésztát, spenótot, meg sütök palacsintát, s a kedvencemet, a rántott húst.

Alexandar is tud sütni.

– Kedvencem a csokis muffin, amit el is tudok készíteni. Mindössze öt percig kell sütni. Jaffa-kalácsot is szoktam készíteni. Bablevest, halászlét is főztem már.

Nimród, miután megdicsérem az ősi eredetű nevét, elmondja, mért is van még egy neve, a Róbert. A pap ugyanis nem akarta megkeresztelni, mert azt állította, hogy a Nimród pogány név. Biztos nem ismerte a magyar mondákat. Nimród, ha nem is lesz szakács, mert jobban érdekli az informatika, tud sütni, főzni.

– Engem a nagymamám és az anyukám tanított meg főzni. Tudok sütni pizzát, muffint, főzők spagettit, amit szeretek. Néha meg is szoktam anyut lepni egy ebéddel.

Imre sokszor az interneten talál finomságokat, s onnan tölti le a recepteket.

– Sok mindent a nagymamámtól lestem el, de mivel érdekelnek más nemzetek ételei is, sokszor az internetről töltöm le a finomságok recepjeit. Sütöttem már sós süteményeket, kuglófot, több mindent. Kedvelem a kubai, a kínai ételeket. Az utóbit nagyon szeretem, s már el is készítettem: csirkemellet apróra vagdaltam, megsütöttem, s mézzel édesítettem. Zöldségfélével és rizzsel tálaltam.

Koncz Erzsébet

A szabadságharc emlékezete

Új bemutatóval jelentkezett a temerini Vándor Bábszínház

Harmadik évadának második előadását mutatta be szombaton a temerini Tájházban a helybeli Vándor Bábszínház. Az erdélyi népmese alapján készült Kőleves című előadás a találékonyság, a furfangosság és egy délceg huszár meséje, aki az 1848/49-es szabadságharc eseményeire hangolja rá a közönséget. Az előadást **Tóth Lívia** és **Garbac Sarolta** készítették, terveik szerint hamarosan útra kelnek, megkezdik a tájolást Vajdaság-szerte. A fiatal közönség a hideg teremben is lelkesen fogadta az előadást, reméljük, felvételünk erről meggyőz benneteket.

A Vándor Bábszínház ezúttal is csodálatos mesevilágba röppent bennünket. Az előadás során hús-vér színészként és bábhősként is láthatjuk a két szereplőt, akik ezúttal is közvetlenül kommunikálnak a közönséggel. Balga vagyok én? – kérdezi egy pillanatban önmagától az öregasszony szerepében kiválóan mozgó Tóth Lívia a közönségtől, mire természetesen többen azt válaszolják: Igen! Amikor a közönség ráhangolódik a történetre, akkor az ilyen válaszok nem meglepőek.

A temerini bemutatót követően a picinyke, de nagy erővel dolgozó társulat igyekszik eljutni mindenhova, ahova csak hívják.

N-a

Fotó: Nagy Magdolna

Tóth Lívia és Garbac Sarolta a Kőleves plakátján...

... és a temerini Tájház udvarán

A közönséget magával ragadta az éhes huszár és a betevő falatját is féltő öregasszony története

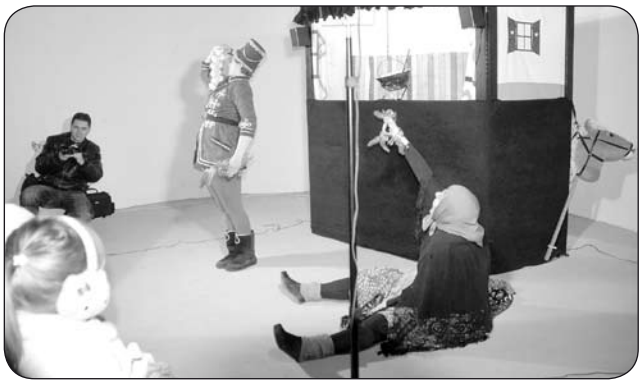

Csak előkerült a rejtekhelyről a levesbe való fokhagyma és a paprika

Tanulás magasabb szinten

Hogy mi a gimnázium legnagyobb előnye? Nem más, mint hogy egy átfogó, nagy tudást nyújt azok számára, akik tovább szeretnének tanulni a középiskola befejezése után, s ennek a tudáshalmaznak köszönhetően az egyetemi felvételi vizsga akadályait könnyedén tudják venni. Szabadkán két gimnázium közül is lehet választani. Ezúttal a Svetozar Marković Gimnáziumot mutatjuk be nektek, mely több mint két évszázados múltra tekint vissza.

Szécsényi Nelli, az iskola igazgatóhelyettese egyszerűen fogalmazva elmondta, a gimnázium az általános iskola folytatása magasabb szinten, amit elsősorban olyan gyerekeknek ajánlanak, akik szeretnek tanulni, olvasni, szorgalmasak, nyitottak, kommunikatívak.

– Ami a tanulást illeti, természetesen az elvárások is nagyobbak, ám a belefektetett munka meghozza az eredményét, és számos egyéb szabadon választható tevékenység is színesíti, oldja a mindennapokat. Működik például irodalom- és drámaszakkör, újságírás, van iskolakórusunk, de például a matematika, fizika területe iránt érdeklődők is megtalálják a maguk szórakozási lehetőségét. A gimnáziumba természeti és társadalmi szakra lehet beiratkozni. Az első évben szinte egyforma óraszámmal mennek a tárgyak, majd a második évtől jelennek meg a különbségek, a természeti szakon például a matematika, fizika, kémia, biológia kap nagyobb hangsúlyt, a társadalmi szakon pedig az idegen nyelvek, azaz az angol, német, latin,

francia, olasz nyelv van túlsúlyban, de megjelenik a logika, filozófia, szociológia, pszichológia tantárgy is.

A legtöbb tantárgyból versenyeken is részt vesznek a diákok, irodalmi kirándulásokat szerveznek, melynek keretében ellátogatnak a múzeumba, színházba, szerveznek osztálykirándulást, akár több naposat is, és a jelentősebb ünnepekről is megemlékeznek alkalmi műsorokkal. A Svetozar Marković Gimnáziumról további adatokat a www.gimnazijasubotica.edu.rs internetes oldalon találhattok.

s.l

A bringa előnyei

Játssz velünk!

A márciusi hetekben a biztonságos és élvezetes közlekedés, a kerékpársport kérdéseit járjuk körbe. Összesen négy alkalommal egy-egy kérdést is felteszünk, a mai a harmadik. A helyes válaszokat egyszerre, a játék végén kell majd beküldeni, címmel, telefonszámmal. Játékunkat a topolyai Capriolo kerékpárszerelő és -forgalmazó cég teszi lehetővé, nem is akárhogyan. Korábbi jelzésünkkel szemben ugyanis nem öt, hanem tizenkét szerencsés olvasónkat ajándékoz meg, minden fordulóban hármat. Az ajándékok a következők: 4 kerékpársisak, valamint 4-4 hátsó és első lámpa.

Egy kerékpár élettartama során legalább három alkalommal van pozitív hatással környezetünkre, s ezt mindenképp az előnyei közé kell sorolnunk. Az első már a gyártásnál jelentkezik. Egy átlagos bicikli elkészítéséhez 13–25 kilogramm nyersanyagra, elsősorban acélra, illetve alumíniumra van szükség. Ezzel az értékkel egyértelműen verhetetlen, hiszen egy személyautó legyártáshoz ennek az értéknek a harminc-hatvanszorosára van szükség mind nyersanyagban, mind pedig felhasznált energiában. Másodszor a kerékpár használata közben teljes élettartamában élvezhetjük pozitív hatásait. Egy átlagos városi kerékpár élettartama körülbelül 10 év, de futnak harminc-negyvenéves kerékpárok is. Harmadszor, akkor is segít a kerékpár és a kerékpározás a környezeten, amikor az utolsó kilométert is lefutotta, hiszen a kerékpár szinte száz százalékban újrahasznosítható, megsemmisítésekor nem keletkeznek veszélyes hulladékok, sőt, még az amúgy használhatatlan és nehezen újrahasznosítható gumi alkatrészek továbbéléséről is gondoskodott néhány kreatív kerékpáros és iparművész. A kopottas gumi külsőkből nadrágszíj, a belsőkből díszítés után karkötő születik, de kapható biciklikerékből készült képkeret, szék, asztal, sok más egyéb apróság. Mindezek tudatában kimondható, hogy a kerékpározásnál talán csak a lovaglás jár kisebb környezeti terheléssel, de városi körülmények között mégis inkább a kerékpározást ajánlanánk. :)))

Az egészségünket illetően a kétségtelen előnyök közé kell sorolni: a reflexműködés fejlesztését, a légzés és vérkeringés serkentését, az ortopédiai betegségek elleni védelmet, a szervezet energiaháztartásának szabályozását, az anyagcserezavar enyhítését, a gerinc erősítését, az általános teljesítőképesség növelését, és nem utolsó sorban a kerékpározás a szorongás ellen is kitűnő sport.

Íme 3. nyereménykérdésünk (melyre a választ a többivel együtt a játék végén egyszerre kell majd beküldeni címünkre): Melyik sport jár kisebb környezeti terheléssel, mint a kerékpározás?

N-a

LELKIZZÜNK!

Szexualitás tinédzserkorban

(2. rész)

A szex testi és lelki hatása mindig aktuális téma lesz, bármennyi is az ezzel kapcsolatos információ. Az önbizalommal teli élethez, a magabiztos viselkedéshez hozzátartozik az is, hogy a kamaszok az élet „kényes" területeivel tisztában legyenek.

A szexualitással a kamaszkorban két alapvető baj szokott jelentkezni: vagy túl korán jelenik meg a szex iránti érdeklődés, vagy túl későn. A szex mindenképpen kényes téma, még a felnőttek világában is. Van olyan kamasz, aki késleltetné ezt az időt, a másik siettetné. Akár előbb, akár később jelentkezik, ebben az időszakban a szexualitás egyre jobban tudatosul a fiatalokban, és az érdeklődés központjába kerülnek a szeretkezéssel kapcsolatos dolgok. A tinédzserkor egyik legizgalmasabb időszaka, ami tele van erős érzelmekkel, változásokkal és kíváncsisággal. A szerelem és más meghitt érzelmek ideje ez, valamint a komoly csalódásoké.

Eléggé hosszú út vezet attól a felismeréstől, hogy valakibe szerelmes a kamasz, az érzelmek felvállalásán át a csókig. Fontos szerepet töltenek be ebben az időszakban a beszélgetések a barátokkal, hiszen így valamiféle megerősítést és támogatást kaphat a tinédzser, ami a szerelemmel kapcsolatos érzéseit illeti. Ebben az időszakban a kamasz önértékelése van olyan erős, hogy képes felvállalni a másik fiatal iránt táplált érzéseit. A szexuális kép elég erős ahhoz, hogy a kiválasztott személy szemszögéből is megvizsgálja a helyzetet. A csók az a mozzanat, amikor a szexuális izgalom először jelentkezik együtt, egymás társaságában. Minden, amit meg lehet érinteni, a haj, arc, nyak, mind az első tapasztalatszerzést jelenti, viszont nyaktól lefelé minden egy kissé veszélyesnek tűnik és tiltott. Ez az első alkalom, amikor az érzelmek mellett a csók által kimutatható a fizikai vonzalom. Ez az a fázis, amikor a kamasz már érette válik a szexuális játékokhoz. Ez az előjáték gyakorlása. Fontos, hogy a kamaszok tisztában legyenek azzal, hogy bármelyik ponton kimondhatják egymásnak a nemiséggel kapcsolatos gondolataikat és félelmeiket. Ebben az időszakban a két fiatal felfedezi és kialakítja a kapcsolatuk számára biztonságos, kényelmes légkört. Mindezek után maga a szexuális együttlét az élvezeteken kívül azt is jelenti, hogy tisztában kell lenni a veszélyekkel, valamint felelősséget kell tudni vállalni önmagukért és a partnerükért.

A pszichológiai összetevők fontos szerepet töltenek be a szexuális nevelésben, ez napjainkban mégis gyakran csak a biológiai tényezőkre korlátozódik. A szexualitás pozitív élmény az életben, viszont tisztában kell lenni azzal a ténnyel, hogy bármilyen helyzetben – nem számít milyen messzire jutottak el a szex terén – mindegyik félnek joga van azt mondani: „Nem, nem akarom folytatni." Megértve és figyelembe véve a különböző szakaszokat, a fiatalok saját ritmusuknak megfelelően fejlődhetnek, és elkerülhetik a számukra túl korai szexuális tapasztalatokat.

Kis Laura

Deák Ferenc, a haza bölcse

Tóth Lőrinc, Deák Ferenc egyik munkatársa 1850-ben ezeket a sorokat írta a haza bölcséről: „Deák, mint státusférfiú, nem bátor, hanem bölcs. Tagadhatatlanul a legjobb magyar politikus, kinek jóslatai matematikai pontossággal teljesednek. Eleme a béke és a rend; hol ez megszűnik, ő nincs többé helyén. De mindent elkövet, hogy meg ne szűnjék. Nem forradalmi ember, s a polgári háború viharai közt megszűnt jelentősége. Szerepe ki volt játszva, midőn a forradalom fekete madarainak szárnycsattogása, a testvérgyilkos ágyúk dörgése kezdődött. (...) Ha e bölcsességgel több bátorságot köt össze, talán megmenthetné hazája hajóját a töréstől, melyet, midőn mentori keze megzsibbadt, a viharok azonnal szirtre ragadtak. Ő, midőn a szárnyas paripák tüskén-bokron keresztül kezdték ragadni a sima útról kitérített kocsit, nem tartá jónak mérséklet kezével nyúlni a neki eresztett gyeplőkhöz."

Az 1848-as forradalom elbukása és Haynau 1849/1850-es rémuralma után a Habsburgok Magyarországon bevezették a Bach-rendszert. A Bach-korszak eltartott egészen 1859-ig. Ezek az évek alatt a magyarokat a Bécs-központú centralizáció fenyegette, sokan emigrációba menekültek, szinte kivétel nélkül Törökországba (Kossuth Lajos is), s onnan is tovább, a nemesek egy része pedig, Deák Ferenccel (a korábbi igazságügy-miniszterrel a Batthyány-kormányban) az élen a passzív ellenállást választották. Az 1860-ban kiadott októberi diploma újabb csapást jelentett a magyar nemzet számára. Az 1867-ben aláírt osztrák–magyar kiegyezés magyar részről Deák Ferenc nevéhez fűződik.

Deák Ferenc 1803. október 17-án született Söjtörön. Édesanyja a szüléskor, édesapja öteves korában meghalt, így testvéreivel együtt Kehidára költözött. A családnak azonban nagy birtokai voltak. Az ifjú Ferenc az elemi iskolát Kehidán, a katolikus gimnáziumot Keszthelyen, Pápán és Nagykanizsán végezte el, majd a győri királyi líceumba iratkozott. 1819 és 1823 között a jogtudományi akadémián szerzett ügyvédi diplomát. Iskolázottságának ellenére fiatalkorában nem sok alkalma volt világot látni: Bécsben először 1847-ben járt, Nyugat-Európában pedig egy évvel később.

Deák már az 1820-as években a bécsi udvar abszolutizmusával szembeszegülők körébe tartozott. 1830-tól bekapcsolódott a magyar politikai életbe. 1833-ban részt vett a pozsonyi országgyűlésen, ahol a reformok mellett foglalt állást. A későbbi 1839/40-es diétán is nemcsak, hogy jelen volt, hanem az ország vezető politikusai közé emelkedett. 1841 és 1843 között Pesten dolgozott. 1847-ben megjelentette az Ellenzéki Nyilatkozatot.

Deák Ferenc

A forradalmi évek alatt az első felelős magyar minisztérium igazságügyi minisztere lett. Szorgalmazta az ősiség eltörlését. Ahogyan azonban romlott a viszony Budapest és Bécs között, úgy a Batthyány-kormány napjai is meg voltak számlálva. Deák a jövőt a monarchián belül látta, elsősorban az orosz veszély miatt, de nem zárta ki az önálló magyar állam felújításának lehetőségét sem. A kormány szeptemberben feloszlott.

Deák a debreceni országgyűlésen nem vett részt, és távol tartotta magát a politikai munkától, így nem került bajba az orosz intervenció és a forradalom bukása után.

A Bach-korszak idején, 1854-ben eladta kehidai birtokait, és Pestre költözött. Sok szem feléje tekintett, tőle várták reményeik megvalósulását. 1860-tól aktivizálta magát ismét, az októberi diploma kiadásának idején. Az 1861-ben kiadott februári pátens elfogadhatatlan volt számára is, mint minden más magyar politikus számára.

Deák a forradalom alatt meghozott áprilisi törvényeket szerette volna kiindulópontnak venni a Béccsel történt tárgyalásokban. Híres Húsvéti cikke (1865 áprilisában jelent meg) fontos lépést jelentett az osztrákokkal való kiegyezés felé. Az 1866-os Poroszországgal szembeni osztrák vereség megingatta a Habsburgok helyzetét. Deák felismerte a kínálkozó alkalmat, hogy a magyarok számára egyenlőséget harcoljon ki. Az osztrák–magyar kiegyezést 1867-ben írták alá, és ezzel létrejött az új nagyhatalom Európa térképén, az Osztrák–Magyar Monarchia. A magyar történelem következő fél évszázadát, egészen az első világháború végéig és a Monarchia széteséséig, a dualizmus korának nevezzük. A kiegyezés hasznosságáról eltérő vélemények vannak, maga Kossuth Lajos sem lelkesedett érte, de tény, hogy a birodalom magyar része szépen fejlődött a közös országon belül, és lassan felzárkózott a fejlettebb osztrák félhez.

Deák Ferenc 1873-ban visszavonult a politikai életből, részben egészségügyi állapota, részben a modernebb politika módszerei miatt. Három évvel később, 1876. január 28-án halt meg Pesten.

Gyarmati Balázs történész

Az Osztrák–Magyar Monarchia címere

Évfordulók nyomán

Március 21. – **Tavaszi napéjegyenlőség**, az asztrológiai év kezdete, a csillagászati tavasz kezdete. Napéjegyenlőségnek (latinul aequinoctium) nevezzük azt, amikor egy égitest mindkét féltekéjén a nappal és az éjszaka hossza megegyezik: ekkor a Nap 90° magasan delel az Egyenlítő felett, így a nappal és az éjszaka ezeken a napokon mindenhol ugyanannyi ideig tart. A Földön a márciusi napéjegyenlőség napja március 21-e (illetve március 20-a ritkán március 19-e, a naptárrendszer és a Föld mozgásának eltérései miatt). Az északi félgömbön tavaszi napéjegyenlőségnek, a délin őszi napéjegyenlőségnek nevezik. A két féltekén ez a csillagászati tavasz, illetve a csillagászati ősz kezdete is egyben. Az asztrológiai év kezdete. A nap a Kos jegyébe lép, ekkor indul újra az évkör.

1960. március 21. – Megszületett **Ayrton Senna** a Forma–1 háromszoros világbajnoka (1988, 1990, 1991). São Paulóban született és Bolognában halt meg 1994. május 1-jén. Gokarttal kezdte versenyzői pályafutását, majd 1983-ban megnyerte a brit Formula–3-as bajnokságot. A következő évben debütált a Formula–1-ben, de 1985-ben a Lotus csapathoz szerződött, ahol három év alatt hat futamgyőzelmet szerzett. 1988-ban a korszak egyik legjobb versenyzőjének, Alain Prostnak lett a csapattársa a McLarennél. Hosszú és heves küzdelem árán megnyerte a világbajnokságot, ezt az eredményt 1990-ben és '91-ben megismételte. A McLarennél töltött további két évben Senna futamokat nyert, az 1994-es évadra az akkori domináns Williamshez igazolt át, de a szezon harmadik futamán, a San Marinó-i Nagydíjon halálos balesetet szenvedett. Ismert volt az időmérő edzéseken nyújtott kiemelkedő teljesítményeiről, hiszen 162 futama során 65 pole-pozíciót szerzett. Edzéselsőségeinek rekordját csak Michael Schumacher tudta megdönteni tizenkét évvel később. Általános nézet szerint ő volt minden idők egyik legnagyobb Formula–1-es versenyzője.

1951. március 22. – Salzburgban elhunyt **gróf Almásy László Ede** autóversenyző, pilóta, Afrika-kutató, felfedező. Felfedezte a Zarzura-oázist, feltárta a Líbiai-sivatag addig ismeretlen fennsíkját, a Gilf Kebirt. A történelem előtti korból származó (úszó embereket(!) ábrázoló) sziklafestményeket talált az Uvainat-hegység barlangjaiban. 1935-ben egy olyan Nílus-szigeti törzsről tudósított, mely azzal a hittel tartotta magát magyarnak, hogy őseiket a 16. században Szulejmán szultán telepítette oda az osztrákok országából. 1929-ben Egyiptomban repülőiskolát létesített, 1932-ben megalapította az Al-Maza repülőteret. 1949-ben egy vitorlázó repülőgépnek Párizsból Kairóba történt vontatásával harmadmagával távolsági világrekordot állított fel. A kilencszeres Oscar-díjas Az angol beteg című filmben róla mintázták a sivatagkutató főhőst. Nevét a térképen a sivatag belsejében álló hegy, a Dzsebel Almásy őrzi.

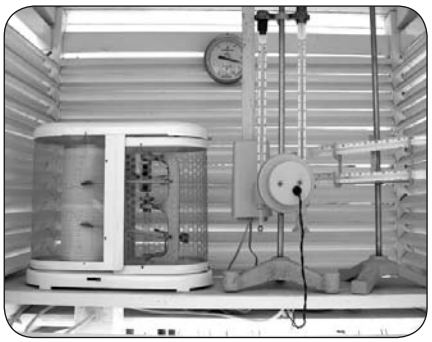

1960. március 23. – **Meteorológiai világnap**. Az 1873-ban alapított Nemzetközi Meteorológiai Szervezet utódaként 1950. március 22-én Genfben megalakult a Meteorológiai Világszervezet (WMO). Másnap életbe lépett a szervezet alapokmánya, melynek emlékére határozták el 1960-ban a meteorológiai világnap megünneplését.

1874. március 24. – Budapesten megszületett **Harry Houdini** mágus és szabadulóművész Weisz Erik néven. Apja rabbi volt, aki fia születése után néhány hónappal vándorolt ki az Egyesült Államokba, és a wisconsini Appletonban telepedett le. Fia gyerekkorában cirkuszban látott egy mutatványt, melynek során kettéfűrészeltek egy nőt, ennek hatására határozta el, hogy

ő is bűvész lesz. Nevét az 1900-as évek elejétől külföldön is egyre többen megismerték merész szabadulómutatványai révén. Számai oly nehezek voltak, hogy sokszor csupán pillanatokon múlt az élete, de szívesen vállalta a veszélyt. Titokzatos szabadulóképességét részben hatalmas fizikai erejének, rugalmasságának és hajlékonyságának, részben a zárak, csomók és egyéb szerkezetek felnyitásában szerzett különleges jártasságának köszönhette. 1916 és 1923 között öt filmben mutatta be képességeit. Houdini 1926-ban az Encyclopaedia Britannicának írt cikket a bűvészetről, de még abban az évben hashártyagyulladásban elhunyt.

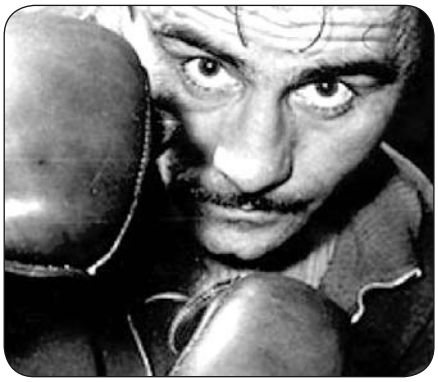

1926. március 25. – Megszületett **Papp László** ökölvívó, háromszoros olimpiai, kétszeres Európa-bajnok, és a profik között is Európa elsőszámú öklözője volt. Budapesten, Angyalföldön született, és nőtt fel. Futballistának készült, majd mégis ökölvívó lett, édesapja intése ellenére: „Édes fiam, ha pofon kell, csak szólj, adok én neked minden este lefekvés előtt!" Érdekesség, hogy Papp Lászlót előbb láthatták külföldön öklözni, mint itthon. 1945. szeptember 13-án Bécsben az 1. menetben kiütötte az osztrák Böhmöt, majd október 6-án következhetett a hazai bemutatkozás, amikor a nézőtérről hívták fel, mert a csepeli Bicsáknak nem volt ellenfele. Kiütéssel győzött a 2. menetben a hatszoros bajnok ellen. Azokban az időkben az számított jó ökölvívónak, aki kibírta ellene kiütés nélkül. 2001-ben Puskás Ferenc és Balczó András mögött harmadik lett az évszázad magyar sportolója szavazáson.

Avarfogyasztó állatok

A sivatagok és a jégpáncéllal fedett területek kivételével a Földön évről évre hatalmas mennyiségű növényi anyag képződik. Ennek számottevő része a növényevők tápláléka. Ezek azonban nem minden falevelet, fűszálat vagy ágat, törzset falnak fel élve, ugyanis a keletkezett növényi anyag többsége elhal, és gyakran avar vagy tőzeg formájában, vastag rétegben borítja a talajt vagy a vízmeder alját. Ezt a nagy tömegű táplálékforrást sok állati szervezet kihasználja.

Farontó lepke

Földigiliszta

Az avarbontó szervezetek a növények számára ismét hasznosítható anyagokká alakítják át az élettelen biomasszát, amely így ismét a tápanyagok körforgalmának részévé válik. Mivel az állatok mozgékonyak és energiaigényesek, ezért nagy tápértékű, gyorsan emészthető táplálékot igényelnek. Ugyanakkor sokuknak az elhalt növényi részek is kiváló erőforrást kínálnak, ezért a belőlük élő állatok faj- és egyedszáma igen nagy. Legismertebbek a talajban tömegesen jelenlevő földigiliszták. Este az erdőkben helyenként az eső szitálásához hasonló, csendes avarzörgés hallatszik mindenfelől; ezt a hangot az avardarabkákat a talajba lehúzó giliszták keltik.

Cincér

Giliszták és kisebb méretű, rokon gyűrűsférgek a vizek iszapjában is élnek, és talajlakó rokonaikhoz hasonlóan szintén lebontó szerepük van. Más avarfogyasztók viszont nem ássák magukat mélyen a talajba. Avarral táplálkozik néhány kis testű csiga- és számos atkafaj, szárazföldi ászkarákok, az ezerlábúaknak is nevezett vaspondrók és más ikerszelvényesek, a rovarok közül az ugróvillások, a fatetvek, illetve számos bogár- és légyfaj lárvája.

Fával élnek a farontó lepkék, a fadarazsak, díszbogarak, cincérek, szúbogarak, az álszúk és még sok más rovarcsoport lárvái, esetenként kifejlett egyedei is.

Óriáshír az óriáspandákról

A kínai kormány legújabb felmérése szerint a vadon élő óriáspandák száma 268-cal növekedett az elmúlt évtizedben, így számuk mára eléri az 1864-et. A legutolsó, 2003-as felméréshez képest ez 16,8%-os emelkedést jelent. A vadvédelem globális szimbólumai, a vadon élő óriáspandák csak a kínai Szecsuán, Sanhszi és Gansu tartományok hegyvidékein fordulnak elő. A Negyedik Nemzeti Óriáspanda Felmérés szerint a pandák egyes előfordulási területei is növekedtek Kína-szerte, így élőhelyük már 2 577 000 hektár, ami 2003 óta több 10%-os bővülést jelent.

A pandák számának növekedése a kínai kormány természetvédelmi politikájának köszönhető.

Közeleg a Föld órája – Te mit teszel érte?

Az idén kilencedik alkalommal söpör végig a világon a Föld órája. Március 28-án, helyi idő szerint 20:30-kor történik majd a jelképes lámpaoltás, amelyhez Szerbia is csatlakozott. Ha te sem akarsz kimaradni az egész bolygót átfogó akcióból, regisztrálj a foldoraja.hu weboldalon, és mondd el, mit teszel te a bolygóért. Településeddel is csatlakozhatsz a kezdeményezéshez, és versenybe szállhattok a WWF Föld Órája Fővárosa címért.

Tudod-e?

– A sasok akár 5000 méter magasságból is észreveszik az apró rágcsálót a mezőn.

– A patkány foga egész életében nő. Azért kell állandóan rágcsálnia valamit, hogy koptassa őket.

– Az átlagos papagáj olyan intelligens, mint egy ötéves gyerek.

– A kékbálnának még a nyelve is nehezebb, mint egy kifejlett elefánt.

– A krokodil gyomorsava olyan erős, hogy képes megemészteni az acélt.

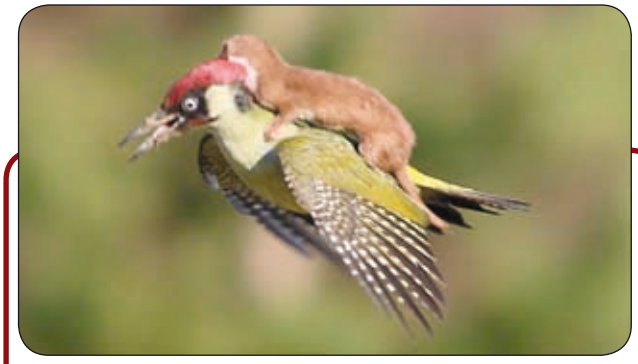

Hihetetlen fotó: Egy madár hátán repült a menyét

Jason Ward brit madarász és természetfotós tette ki Twitter-oldalára egy kelet-londoni hobbifotós, Martin Le-May fantasztikus fotóját. Martin Le-May egy londoni parkban sétált a minap, amikor arra lett figyelmes, hogy egy menyét egy zöld küllőre támad, ám a fotós zavart keltett a harcban, így a madár elrepülhetett – hátán a menyéttel.

Le-May elmondása szerint kis repülés után a menyét a nagyobb repülés mellett döntött: elengedte a madarat, és a földre zuhant. Az eset után sem a zöld küllőnek, sem a menyétnek nem esett nagyobb baja.

A kép valódiságát többen megkérdőjelezik. Az io9 weboldal szakértői szkeptikusak, de nem tartják teljesen lehetetlennek, hogy tényleg megtörtént eseményt örökített meg a fotó. Vitathatatlan, hogy a menyét rendkívül agresszív ragadozó. Előszeretettel vadászik a földön óvatlanul csipegető madarakra. Az is kétségtelen, hogy a zöld küllő nagyon sok időt tölt a talajon kedvenc csemegéinek, a hangyáknak és más rovaroknak a felcsipegetésével. Tehát könnyen eshet menyéttámadás áldozatául.

Orrszarvúbogár hátán rodeózott a béka

Egy tehetséges indonéz természetfotós, a Sambasban élő Hendy Lie (művésznevén Hendy Mp) az otthonától nem messze vicces pillanatokat kapott lencsevégre egy jávai repülőbéka és egy orrszarvúbogár életéből. A fotós több képen is megörökítette, ahogy a repülőbéka felmászik a bogárra, aminek a hátába vagy a szarvába kapaszkodva rodeózik. Valószínűleg az orrszarvúbogárnak nem tetszett annyira a találkozás, mint a kis kétéltűnek. A repülőbékák képesek fák között ugrálni, szinte repülnek a magasban. Ujjaik között repülőhártya van, ezek segítségével képesek arra, hogy rövid siklórepülésekkel jussanak el egyik fáról a másikra. A képeken látható jávai repülőbéka veszélyeztetett faj. Hendy Mp természetfotós a makrofotózás mestere. Csodálatos, rejtett pillanatokat örökít meg az Indonéziában őshonos rovarokról, bogarakról, kétéltűekről és hüllőkről.

Termálfürdőt kaptak a vízidisznók

Az egyik japán állatkertben, az Izu Shaboten Parkban élő vízidisznók már melegvizes fürdőben is áztathatják magukat. Az állatoknak nagyon tetszik a termálfürdő, még akkor is, ha egyszerre heten-nyolcan ücsörögnek a kis medencében.

A vízidisznó vagy kapibara Dél-Amerika nagy részén előfordul, megtalálható Kolumbiában, Uruguayban, Argentínában és az Amazóniai esőerdőkben. Mindig vizek környékén él, kitűnően úszik a lábujjai között található kis úszóhártyáknak köszönhetően. A folyók és tavak partvidékét, illetve a mocsaras területeket is kedveli. A vízidisznó Földünk legnagyobb rágcsálója. A kifejlett példányok testhossza 105–135 centiméter, marmagassága 50–65 centiméter, súlya 35–65 kilogramm. A kapibarák egymás között szagokkal és hangokkal kommunikálnak. Többféle hangjuk van: ugatás, füttyentés, röfögés és jellegzetes kattogás. A vízidisznó nagyon gyorsan tud futni. Ha ragadozó támad rá, először rövid kiáltással figyelmezteti társait, akik azonnal a vízbe futnak. Tökéletesen el tud rejtőzni, csak szemei, orrnyílásai és fülei látszanak ki a vízinövények közül.

Zoknik a dog gyomrában

Negyvenhárom és fél pár zoknit távolítottak el egy dán dog gyomrából oregoni állatorvosok, megmentve a négylábú életét.

A hároméves dán dog mindig is élvezettel rágcsálta a zoknikat, ám azt senki sem tudta, hogy rajongásának tárgyait egészben le is nyeli. A kutya gazdái többször észrevették, hogy a kutya nem érzi jól magát, ezért bevitték a portlandi sürgősségi állatkórházba, ahol az operációt végző sebészeket valósággal sokkolta az állat gyomrának tartalma. A kórház közleménye szerint a röntgenfelvétel nagy mennyiségű idegen anyagot mutatott a kutya gyomrában. A műtét során a rejtélyes anyagról kiderült, hogy negyvenhárom és fél zokni alkotta gombócot.

RÜGYFAKADÁS

Tavaszi óda

Napok óta a nap fénye,
Tavaszt hozott idejében.
Fent az égen szépen kéken,
Száll a madár békességben.

Tavasz, tavasz illatos évszak,
A virágok is mind kinyílnak.
Tél után jön ez az idő,
Havas fákat felváltja a virágos mező.

Csábi Sára, 7. osztály,
Samu Mihály iskola, Péterréve

Villám villan az égen

A múlt nyáron elutaztunk az ókori történelméről híres, gyönyörű Görögországba.

Sokáig tartott, mire odaértünk. Rendkívül jó volt a hangulat, csak besötétedett, és mindenki elfáradt.

Másnap reggel mindjárt avval kezdtük a napot, hogy lementünk egy szép tengerpartra fürödni. Nagyon derűs és meleg volt az idő. Mosolygott a napocska.

Egyszer csak beszürkült az ég. Apró cseppek hullottak a gomolygó felhőkből. Később erősebben is esett az eső. Dübörgő, susogó hangokat mormolt a komor, sötét ég. A zúgó morajlástól alig hallottuk egymás szavát. A látóhatáron cikázó fény jelent meg. A villámok teljes erejükből kettéhasították az eget. Eközben friss növényi illatokat lehetett érezni. A tenger smaragdzöld színéből haragos kék lett. A kövér esőcseppek nagyokat csobbantak a víz felszínén. A halak ijedten menekültek a menedékükbe. A növények között a vihar tombolt. A víz úgy hömpölygött az utakon, mint az árvíz. Miután az égi háború véget ért, és a félelmetes, szürke felhők elvonultak, újra a vidám napsugár uralkodott a zsibongó tengerparton. Az emberek vidámak, homokosak és sárosak lettek.

A családom számára ez volt a legélvezetesebb vihar.

Fekete Laura, 5. osztály,
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Lúdfizetés

Amikor apu egy hideg, esős, késő őszi délutánon beállított a hóna alatt egy ijedten gágogó libával, amelyet fizetés gyanánt adtak neki az iskolába, anyu ideg összeroppanást kapott.

(Szakmány György: Apu nem megy sehová)

– Apu, ez a gágogó liba honnan van?

– Az iskolában kaptam fizetés helyett.

– És miért?

– Azért, mert megkérdezte az igazgató úr, hogy nem kellene-e liba, mert őneki annyi libája van, hogy nem tud mit csinálni velük.

– Különben is fogytán van a hús. Holnap elviszem a henteshez. Holnap korán felkelek, elviszem a libát, onnan meg megyek dolgozni – mondta apa, ugyanis ő matematikatanár. Az iskolából hazajövet felvette a libát.

Amikor hazaért, mondta anyunak, hogy estére süsse meg a libát. Úgy is volt. Anyu elkészítette a ludat vacsorára.

Apu vacsora után korán lefeküdt, mert másnap korán kellett kelnie. Az iskolába menet eszébe jutott, hogy otthon hagyta a táskáját, amiben a dolgozatok vannak. Abban a szent pillanatban vissza is fordult. Ezzel le is késte az óráját.

Ahogy benyitott, ott látta anyát sírva üldögélni.

Király Kornél, 7. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Kedvenc évszakom: Nyár

Az én kedvenc évszakom a nyár.

Ilyenkor nem kell iskolába menni, nincs tanulás, nincsenek könyvek, nincs iskolatáska. A medencét feltöltjük vízzel, és nagyokat pancsolunk benne. Egész nap az udvaron játszunk, és ilyenkor érnek a gyümölcsök is, például a málna, eper, meggy stb. A gyerekek ide-oda szaladgálnak, és közben egyet-kettőt csippentenek ezekből a gyümölcsökből. A gyermekek csak este mennek be a házba, vagy ha a szülők szólnak:

– Ebéd, gyerekek, ebéd!

Egész nap nyitva az ajtó, a legyek ki-be röpködnek. Az emberek örülnek a nyárnak, nem kell fagyoskodni, tüzelni, mint télen. A növények levelei szépen zöldellnek, és finom gyümölcsöket teremnek. A nappalok hosszabbak, mert még kilenc órakor is világos van.

Ezért a sok mindenért a kedvenc évszakom a nyár.

Veréb Alex, 6. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér

Az én nagymamám

Az én nagymamám neve Kocsi Verona. 164 cm magas, sovány testalkatú és 65 éves. Amikor a nagymamámnál vagyok, tévézni szoktunk, és néha beszélgetünk.

A nagymamám nagyon finomakat szokott főzni, és nála ebédelünk mindennap iskola után a testvéremmel. Néha ebéd után elmegyünk sétálni is. Ő nagyon kedves.

Az én nagymamám, remélem, még nagyon sokáig fog nekünk ebédet főzni és finom sütikkel kedveskedni.

„Legyen élted hosszú,
Napfényes, mint a nyár!
Tele örömmel, mint
Virággal e kosár!"

Brindza Kocsis Erik, 4. osztály,
Đuro Salaj iskola, Szabadka

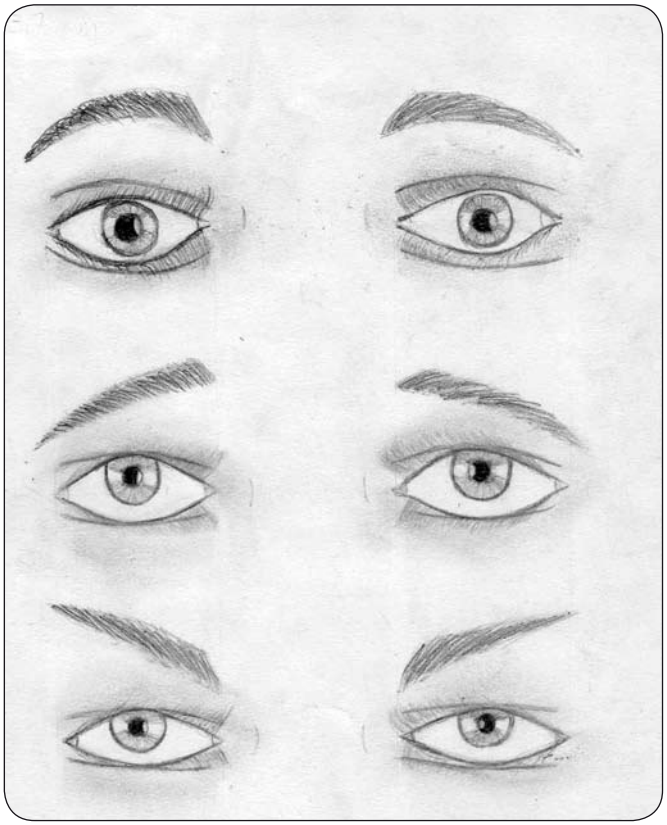

Bóka Kristóf, 7. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Veszteglő vonatok a sötétben
(a történet folytatása)

A kaparó hang ismét visszatért. Ez az éjszaka mindenki számára félelmetes és végtelennek tűnő. A kocsiban felsikoltott egy kisgyerek, amikor az ismeretlen, kaparászó hanghoz egy férfi halk, rekedt és száraz hangja is párosult:

– Nyissák ki! – nyögi ki száraz torokkal ez a rejtélyes idegen.

A pánik újból visszatér mindannyiunk szívébe. Senki sem szól, csak ül, van, aki elhúzódik az ablak mellől. Mindenki azt fejtegeti magában, honnan származhat ez a nesz, és ha nem a vonattal jött ez a férfi, akkor vajon honnan került elő. A sűrű sötétség már régebben fakulni kezdett, de még mindig nem rajzolódott ki egy rémült arc sem. A felnőttek tudják, hogy nemsokára megvirrad. A kevés gyerek között van, aki elaludt anyja ölében, de a legtöbb virraszt az egyre fakuló homályban. Az ablak felől újabb jel az ismeretlen alak ottlétéről. Újból megszólalt:

– Kérem, segítsenek!

Ettől a könyörgő hangtól sokak megnyugodtak. Egy bátor úr felkelt, és lenyitotta az ablakot. Az alak keze ekkor megragadta segítője tiszta kezét. Mondani is akart valamit, de csak értelmetlen hangok hagyták el a száját. Az úr szólt hozzá, de ő nem válaszolt. Majd egyszer gyengülni kezdett a szorító kéz, teljesen elengedte az urat, és a tehetetlen test a földre rogyott. A kupéban senki sem értette, mi történt. Az úr eltávozott az apró helyiségből. Lassan virradt, a legélesebb alakok már kirajzolódtak.

Mire elég világos lett, a férfiak már összegyűltek a vonat elejében. Mindenki megnyugvására hallani lehetett, ahogyan az ismeretlen területen járkáló emberek tanácskoznak. Egy-két nyugtalan személy megindult kifelé, de mindenkit visszatartottak. Most már, aki ébren volt, ugyanis páran el tudtak aludni ezen a szörnyű éjszakán, tudta, hogy egy erdő mellett töltöttük az éjszakát. Kicsivel később egy barátságos, táskás ember nézett be minden kupéba. Mint kiderült orvos volt, és csak azért jött, hogy ellenőrizze, mindenki jól van-e. Végül ő mesélte el nekünk, mi történt. A kaparó és rekedt hangú alak egy favágó volt, aki az utolsó értelmetlen hangjai után életét vesztette. Az erdő széléről vágta a magas és széles törzsű fákat. Egy ilyen fa dőlt a sínekre. A favágó megsérült, beszorult a lába, és mire kipréselte magát a fa nehéz súlya alól, a vonat már javában ott állt. Így értettük meg, mi is történt valójában. Mi a faágakon száguldottunk át, de a törzshöz érve a vonat megállt.

Mire az orvos befejezte a történetet, megérkezett a segítség a közeli faluból. A vonatot és a síneket ismét üzemképes állapotba helyezték, majd rövid időn belül elindultunk a következő állomás felé.

Tari Eleonóra, 8. osztály,
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

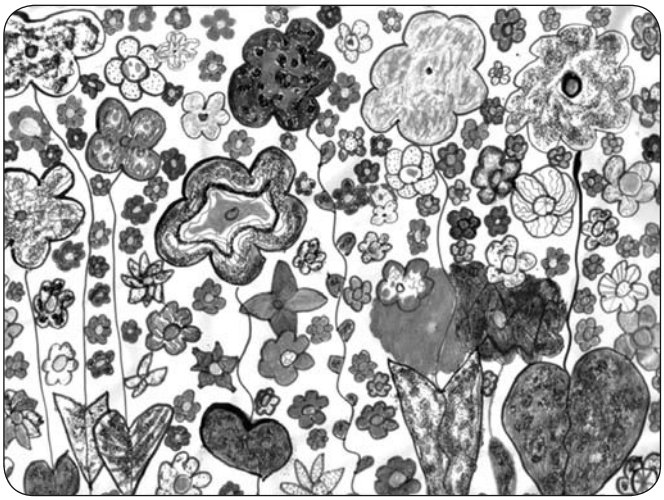

Farkas Boglárka, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Apám

Most az apámról szeretnék nektek mesélni.

Apámat Bálint Nándornak hívják, harmincnégy éves. Sötétbarna a haja, és a szeme is barna. Elég magas és sovány. Kedves és okos ember. Jószívű, mert sokat segít másokon. Barátságos, akit megismer, azzal szeret sokat beszélgetni. Vidám, sokat szokott viccelődni.

Apu kedvenc hobbija a vadászat, de szeret halászni is. Nagyon szereti a házinyulakat és a galambokat gondozni. Sokat járnak Kisoroszra, Becsére horgászni, és ilyenkor sok szép halat hoznak. Együtt szoktunk tévézni, Segázni. Csak azt nem szereti, ha reggel korán felébresztem.

Nagyon szeretem apámat, ennél jobb apát nem is kérhettem volna.

Bálint Ivóna, 5. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Télterelés

Csütörtökön a tanító néni bejelentette, hogy mi is részt vehetünk a kiszebáb készítésében.

Lementünk az udvarra, és hozzáfogtunk a munkához. Először egy krumplis zsákot és egy harisnyát tömtünk tele szalmával a másodikosokkal és harmadikosokkal. Összeraktuk a részeit, felöltöztettük, s szemet-szájat rajzoltunk rá. Ráírtuk szerbül és magyarul is hogy: Tél. Mikor ez készen volt, mi, lányok elvittük Pero bácsihoz, hogy tegye rá szerdáig a keresztre a kiszebábot. Elérkezett a szerdai nap, és akinek volt, felvette az álarcát, és a zajt keltő eszközöket elővette. Aztán lementünk az udvarra, sorba álltunk, és elindultunk. A fiúk felváltva vitték a kiszebábot. Utánunk az óvodások álltak és más osztályok. A sugárúton mentünk körbe, és azt mondtuk, hogy:

– Menjen a tél!

Amikor a fiúk vitték a bábot, leesett a keresztről, és kézben kellett tovább vinni. Nagyon hangosak voltunk, és szerintem mindenki jól érezte magát. Miután körbejártuk a környéket, visszamentünk az iskola udvarába, és elégettük a kiszebábot, miközben azt kiabáltuk, hogy:

– Vesszen a tél!

Az tél előűzése folytatásaként táncolni mentünk. Ott Botond szólt, mert lesebesültem, ugyanis kivérzett az ujjam. Ez sem akadályozott meg, mert becsavartam egy papír zsebkendőbe, és jót táncoltunk. Az osztályban a tanító néni mondta, hogy Márk nagymamája készített nekünk fánkot. Aki akarta, tett rá lekvárt, aki pedig nem, azt ette porcukrosan. Nagyon dicsértük a fánkot, mert olyan finom volt, hogy én személy szerint megettem volna az összeset.

Ez a télterelés nagyon tetszett, jól éreztük magunkat, és tele volt élményekkel.

Ihász Lilla, 4. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Hold

A Hold szép és fényes,
Ragyog a csillagos égen.

Mindent megvilágít, mint a Nap,
És a csillagos ég között ballaghat.

Csodás ez a Hold, és a fény is szép,
Ha ő nem lenne, minden este sötétség lenne.

Horvát Kriszta, 6. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Családi kör

Átlagos kedd este volt.

Hazaértem az edzésemről, ami hét körül fejeződött. Apa a televíziót nézte, a legidősebb testvérem szokás szerint aludt, anyukám a fönti hálószobában volt. Amint megérkeztem, a középső testvérem már viharzott felém egy remek ötlettel.

– Nincs kedved vacsorát csinálni anyáéknak? – kérdezte.

– Oké – válaszoltam.

– Akkor fél óra múlva itt, a konyhában találkozunk! – jelentette ki lelkesen.

Felszaladtam a szobámba a lépcsőn át, s egy nagyot ordítottam:

– Hazajöttem! – így anyu tudtára adtam jelenlétemet.

– Jól van! – hangzott a választ.

Ezután megnéztem a kedvenc sorozatomból egy részt, s amikor láttam, hogy már eltelt a fél óra, Zsanett szobájába iramodtam. Benéztem, és ő csak ott feküdt az ágyán, telefonozott. Lerángattam, majd bevontuk Vikit is. Elkezdtünk beszélni, hogy mit készítünk, majd megszólalt apa:

– Mit sutyorogtok? – kíváncsiskodott.

– Semmit – vágtam rá a választ.

Elkezdtünk szorgoskodni a konyhában, majd sok idő múltán megterítettünk, s a kész vacsorát is tálaltuk. Lehívtuk anyát és apát.

– Mi ez? – lepődött meg anyu. – Hányan jönnek még hozzánk? – viccelődött.

Jóízűen megettük, majd együtt megnéztünk egy filmet. Amíg Viki letusolt, én bepakoltam a táskámba, majd mire sorra jutottam, öt perc alatt meg is voltam. Megmostam a fogam, s aludni tértem. Anya és apa még tudomásom szerint sokáig fent maradtak.

Jó volt kivételesen nem azon veszekedni, hogy ki mit akar enni.

Onyecki Babett, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Mire gondolnak az állatkert lakói?

Én a palicsi állatkert gondozója vagyok, és azt fogom elmesélni, hogy mire is gondolhatnak az állatok, ha jön egy látogató.

Kezdjük is akkor Frédivel és Frenkivel a fókákkal.

– Mit gondolsz, Frédi, játszanak velünk ezek a látogatók?

– Nem tudom, szerintem csak azért jöttek, hogy lássák, milyen jól kapjuk el a karikákat, amelyeket Laura, a gondozó dobál nekünk mindig evés előtt.

– Menjünk tovább! – mondja az egyik látogató.

– Jó! Menjünk a krokodilokhoz!

Mikor beérnek, a krokodil biztos ezt gondolja:

– Melyiket is kóstoljam meg előbb? Mindegyik nagyon finomnak néz ki!

– Anya! Anya! Nézd ott az elefánt, menjünk most oda! – mondja az egyik kisgyerek.

– Jaj, de jó! Nézd, Eli, ide jönnek, most megetetnek finom levelekkel.

– Aha, látom Nelli, nagyon jó, csak én épp most reggeliztem.

– Milyen szépek! – szól a kislány.

– Nagyon, de most menjünk az oroszlánokhoz! – mondja a testvére.

– Olívia, mutassuk meg, kik itt a királyok, az állatok királya! – mondja Oszkár, az oroszlán, és utána bömbölt egyet.

– Olyan nagy a sörényük! – szólítja meg a bátyját Dóra.

– Nagyon, de most nézzük meg Tekit, a teknőst.

– Oké!

– Nagyok vagytok, de én nagyobb vagyok, mint ti! – gondolja Teki.

– Menjünk haza! Mondja anyjának a legkisebb gyerek.

– Fáj a lábam!

– Na jó! Nekem is!

Szerintem ezt gondolják az állatok, ha jönnek a látogatók.

Kovács Laura, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Kedves Pajtások!

Ezúttal őszintén bevallom, hogy heti munkámban előkelő helyet foglal el a postabontás és munkáitok válogatása. Magyarán: egyik legkedvesebb foglalatosságom az olvasás. Interneten is jó böngészni, kutatni, de ott többnyire felnőttek munkájával találkozunk. A gyerekek, fiatalok alkotásai sokkal izgalmasabbak. Egy-egy fogalmazás, vers elolvasása után megpróbálom kitalálni fiú vagy lányt írta, hanyadikos lehet az alkotó, netán ki lehet a magyartanára. Az esetek tekintélyes százalékában most már telitalálatom van, nem gond megválaszolnom ezeket a kérdéseket. Akkor válik érdekessé a dolog, ha tévedek.

*A héten a **zentagunarasi Október 18**-a iskolából: Dudás Lázár, Fekecs Valéria, Csabai Sára, Forgó Loretta (5. osztály) tollából érkezett szerkesztőségünkbe elgondolkodtató leíró fogalmazás közeli hozzátartozókról, barátokról. Szorgalmasak voltak az **óbecsei Zdravko Gložanski** iskola hetedikesei: Turai Adela, Lalić Sanja, valamint az egész 7. a osztály, akik nemrég olvasták az Egri csillagokat. Bornemissza Gergely és Cecey Péter alakja különös ihletet adott az osztálynak, akik bővebben is beszámoltak az izgalmas történelmi regény feldolgozásáról. A részleteket a 23. oldalon olvashatjátok.*

*A **szilágyi Kis Ferenc** iskolából akár a múlt héten, ezen a héten is érkezett küldemény, ezúttal a hatodikosok: Francia Fábián és Forgács Andor örvendeztettek meg bennünket. A **csantavéri Hunyadi János iskolából**: Berényi Péter, Lassú Ivett, Angyal Emese, Pesti Ákos, Surányi Malvin, Sebők József (6. osztály), Nagy Bálint, Blinka József, Tölcsér Ádám, Molnár Konstantin, Gábor Tímea, Horvát Réka, Vörös Viktor, Hubai Viktor (7. osztály) munkáját kaptuk kézbe, valamint a **szabadkai J. J. Zmaj iskola** negyedikesei: Kéri Sándor Botond és Duránti Rita küldeményét.*

Köszönjük a fáradozást, és persze várjuk a tavasz ihlette újabb munkáitokat.

Nagy Magdolna

Duránti Rita, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Lassan járj – tovább érsz

Teknősbékáné elhatározta, hogy húsos lepényt süt. Nekilátott – de nem volt otthon kovásza.

– Ébredj, Teknősbéka apó, eleget aludtál! Szaladj el Nyuszi komaasszonyhoz, kérj tőle kovászt!

Teknősbéka apó félálomban nyögött valamit, álmos szemét éppen, hogy kinyitotta egy kicsit, s morcosan kérdezte:

– Mit akarsz?

– Mondom, szaladj el kovászért Nyuszi komaasszonyhoz!

– Én még életemben soha, sehova nem szaladtam. De menni mehetek – mormogta Teknősbéka apó. Leült, gondolkozott, majd nyögve, nagy óvatosan lemászott a kemencepadkáról.

– Siess már egy kicsit, a lusta mindenedet! – sürgette Teknősbékáné az urát.

– Minek úgy sietni? Talán bizony hiába mondják, hogy lassan járj – tovább érsz?

De amíg lekecmergett, amíg a posztócsizmát felráncigálta, amíg bebújt a ködmönébe, és a sapkáját a fülére húzta – egy nap eltelt bele.

– Hát te mit topogsz egy helyben, te világ lustája! Az idő eljár, s megszárad a kenyértésztám!

– Sehol sem találom az övemet! Ügy látszik, elkallódott – dörmögött Teknősbéka apó.

– Ismerlek már! – kiáltott fel Teknősbékáné, és maga kezdte keresgélni az elkallódott holmit.

Amíg keresték, még egy nap telt bele.

Végre felcsatolta Teknősbéka apó az övét, a gallérját felhajtotta, átemelte az egyik lábát a küszöbön, majd utána a másikat – aztán a harmadikat, végül a negyediket, s így szerencsésen kiért az útra.

– Aztán csak ne húzd az időt, hiszen vendégeket hívtam a lepényre! – kiáltott utána a küszöbről Teknősbéka anyó.

– Tudom, tudom...

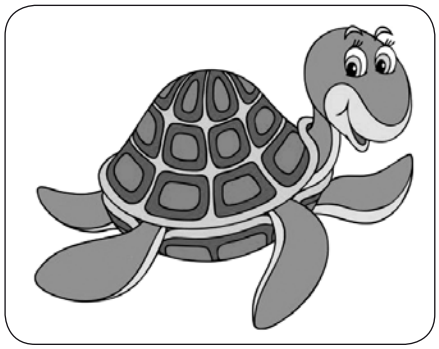

– Hát edényt viszel-e magaddal?

– Ejnye, egészen elfelejtettem – kapott a homlokához Teknősbéka apó –, hozd már ide, nincs kedvem visszafordulni.

– Bezzeg a Nyúl izibe megfordult volna! Te meg csak egy helyben topogsz, akár a medve a méhkas körül – szólt Teknősbéka anyó, és odaadta neki a kovászos edényt.

– Megint azzal az ugrifüles Nyúllal állsz elő! – mormogta Teknősbéka apó. – Ugrik ide, ugrik oda, ez az egész tudománya. Én hozzá képest mégiscsak tekintélyes gazda vagyok: akárhova megyek, a háztető mindig itt van a fejem fölött! Ezt próbálja utánam az a tapsifüles!

A kovászosedényt kényelmesen a hóna alá fogta, a sapkáját egészen a szemére húzta, és elindult Nyúl anyóhoz.

Míg Teknősbéka apó odajárt, Teknősbéka anyó mind színezgette magában a vendégséget: hogy eszik magukat tele a vendégek az ízletes káposztával s hagymával, hússal töltött foszlós lepénnyel!

És hozzákezdett a töltelék elkészítéséhez. Közben egészen besötétedett, már legfőbb ideje volt, hogy Teknősbéka apó visszatérjen, de még híre-hamva sem volt. A vendégség megérkezett, de sajnos nem kóstolhatták meg Teknősbéka anyó lepényét. Nyámoghattak a tölteléken...

Elmúlt egy nap, elmúlt kettő – de sem kovász, sem Teknősbéka apó.

Elmúlt egy hét, el kettő, el három is. Úgy eltűnt Teknősbéka apó, mintha a föld nyelte volna el.

– De vajon hova tűnhetett el? – tűnődött Teknősbéka anyó.

– Még ha messzire küldtem volna! De hisz csak egy ugrásnyira küldtem, a falu végére!... Várta, várta, de hiába várta. Eltelt még négy hét.

– Megyek s megnézem, nem ragadt-e ott Nyúl komaasszonynál – gondolta Teknősbéka anyó.

Kendőt kötött, és kinyitotta az ajtót. Hát, lássatok csodát, Teknősbéka apó jön, jön az úton, döcög-döcög nagy sietősen, s a kovászos edényt szorosan, nagy vigyázattal a hóna alá fogja.

– No, végre! – örvendezett Teknősbéka anyó, és gyorsan kitárta az ajtót.

Egy óra sem telt el, befordult Teknősbéka apó az udvarra, odaért az ajtóhoz, és a küszöbön megállt, hadd szusszanjon egyet. Végre kiszuszogta magát, s az egyik lábát szerencsésen átemelte a küszöbön. Éppen emelintette a másikat is, de szakadt posztócsizmájában elbotlott, és zsupsz, szépen hasraesett. A feje már a kunyhóban volt, de a lába kívül maradt. Az edény pozdorjává tört, a kovász meg – placcs! – szétfolyt a szoba földjén.

– Hej, te szerencsétlen! – sipítozott fölötte Teknősbéka anyó.

– Hét hétig hoztad a kovászt, de a kunyhóba csak nem értél el vele! Csak pazaroltad a drága időt!

– Bizony, bizony... – morgott Teknősbéka apó. – Nem mondtam neked, hogy ne siettess, mert abból csak baj lesz? Így is történt! Nem hiába mondják: lassan járj – tovább érsz!...

Lengyel népmese nyomán írta
Jékely Zoltán

Markovits Rodion

Szibériai garnizon

(Részlet)

A felesége kihajolt az ablakon. Ahogy kinézett a kezét a szeme elé tartva, és ahogy kedvesen fürtösen ingott a feje, ez a szívére ütött, s feldobbant benne:

– Milyen komisz tudok lenni...

Elmúlt minden rossz érzése, és kíváncsian sürgette:

– Mi az, kérlek, mi az?

– Valami bolondság lesz. A cigányok jönnek a városból hegedűvel. Újságolják, hogy nem szabad hegedülni. Panaszkodnak, hogy elveszett a mai kereset. Biztosan verekedtek, azért tiltották be őket.

– Kérdezd csak.

– Hiába kérdi az ember, hazudoznak. Azt mondják, hogy meggyilkolták a trónörököst, azért nem szabad hegedülni...

– Hogyhogy meggyilkolták a trónörököst? Hol gyilkolták meg?

– Á! Csak beszélnek ezek összevissza. Félnek az asszonyoktól, mert nem hoztak pénzt. Butaságok.

A Nagy János utcában azonban tovább is csoportosultak a cigányok. Lármáztak, magyaráztak, szitkozódtak, sopánkodtak. Kispestnek ez az utca a cigánysora, és hovatovább mind sűrűbben szállingóztak haza a zenészek. Egy-egy nagybőgő feje az ágyból is látszott, egy-egy öblös hang becsapódott az ablakon:

– Hát a gyász miatt. Azt mondják, egy hétig nem kereshetünk...

Kipróbálta a torkán a nyelést. Nem érzett fájást. Egészen mást érzett. Mintha valami frissítő szérummal beoltották volna. Kiállott belőle a hosszú fekvés bágyadtsága.

– Add ide, fiam, a ruhám...

– Csak nem kelsz fel! Isten őrizz még felkelni! Szárazon és határozottan ismételte:

– Bemegyek a városba. Add, fiam, ide a ruhámat.

Hallgatózott, figyelt a villamosban. A Népligetig alig szállt fel valaki. Ott aztán megtelt a kocsi. Eszébe jutott ez a szó: hallókocsány. Valahol ráragadt, és most eszébe jutott. Kidobom a hallókocsányaimat... Talán jobb így: kivetem a hallókocsányaimat. Nem jó. Olyan humoros zöngéje van. Alapjában véve azt sem tudom, mi az a hallókocsány...

Kispesti munkások, köténes asszonyok, szabólegények, kalaposlányok, varrólányok, nyugdíjas vasutasok szorultak a kocsiba.

– Lesz egy kis kivágás is a blúzon, de az aljat pliszíroztatni hagyom. Károly bácsitól kaptam egy méter vékony selyemszalagot, az kevés lesz...

– Nem bekk, az nem egy bekknek való ember! Gacsos, maga nem vette észre, hogy gacsos?...

– De hogy tudták ellopni? Nem értem az egészet. Mikor a spiccert fizettem, még a zsebemben volt...

– Mondtam a kertésznek, ne erőltesse. Tudom én azt hazulról, nem terem az első évben. Mondta, csak hagyjam rá, Szabadkán már kipróbálta. Hagytam, de nem lett belőle semmi...

Markovits Rodion és felesége

– Azt kérem nem lehetett gondolni. Csak éppen viccből csináltam még februárban egy fixes fogadást. Két évben egymás után első, na még egyszer Rascal, mondom a bukinak, hogy adja? Tizenöttel. Bánom is én, úgysem jön be, és kaptam százötvenet, hát lehetett gondolni, hogy harmadszor is?...

Zsákmány nélkül, csalódottan vonta be a hallókocsányait.

A nagy eseményről senki nem ejtett egy szót sem.

Ámbár voltaképpen miért lenne olyan nagy esemény? Mit vár tőle? Mit remél az eseménytől? Ha megölték a trónörököst, akkor talán hamarabb kap állást? Egyszer volt egy sorsjegye, és éppen a húzást olvasta a lapban. Nem nyert. Átolvasta a listát kétszer is a sorsjeggyel a kezében, nem nyert. Megakadt a szeme valami szenzációs földrengésen. Azt kezdte olvasni mohón. Elfelejtette az egész sorsjegyet. Olvasta a rémült menekülést, a katonaság mentését, a tenger kicsapott medréből, összeomlott a katedrális, kisiklott a vonat... Egészen felvillanyozta, felrázta. Elfelejtette a sorsjegyet. Tele lett a feje a földrengéssel. Minden eltörpült a földrengés mellett. Azóta sem jutott eszébe, hogy nem nyert. A főnyeremény helyett a földrengést kapta, és akkor fel sem tűnt neki, hogy becsapták.

– Állás kellene, kenyér kellene, és én a trónörökössel foglalkozom...

– Rendkívüli kiadás! Rendkívüli kiadás!

Egyszerre megremegett. Az újság után nyúlt, és mohón kezdte olvasni... Valóban, a cigányok igazat mondtak. A rendkívüli kiadás minden oldala a nagy eseménnyel foglalkozott. Alig pár órával ezelőtt történt, és már hatalmas hasábokban írnak róla, már kiáltják az utcán, már öles cikkekben itt a beszámoló.

Leszállt a villamosról, és bement a legközelebbi kávéházba. Ott nekifeküdt a hasáboknak.

... Szarajevo... Princip... revolver...

De hogy lehetett ezt mégis ilyen hamar? Alig pár órája, és már egy ilyen hatalmas újságnak milliónyi apró betűje csak erről beszél. A többi asztalnál is zizegtek az újságlapok, itt már mindenki ezt olvasta, az emberek hajadonfővel rohantak az utcára, kiabáltak:

– Újság! Halló, újság! Ide is...

Mind lanyhábban zizegtek a lapok, és a biliárdasztal mellett egyszerre egy úr megállott, s azt mondta:

– Folytathatjuk, kérem...

Mind lanyhábban zizegtek a lapok, egy hölgy a szomszéd asztalnál le is tette az újságot, és megszólalt:

– Na és aztán, ott hagytam el, hogy Irma néni kritizált. A levegőn átsüvített:

– Félbarna hab, közép kettő!...

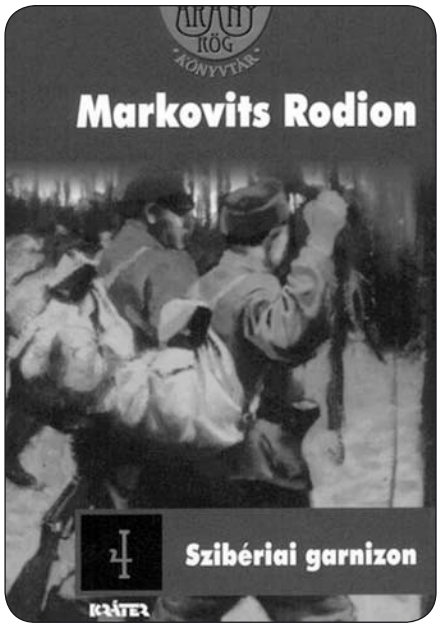

A kávés levette cvikkerét, és a kis szökőkúthoz ment, egy kislányt fojtott dühvel intett:

– Nem szabad, angyalkám, az aranyhalakat, azt más jó gyerekek is élvezni akarják...

Szeretett volna odaállni, és megmagyarázni, szerette volna megrázni őket:

– Kérem, ez nem egy mindennapi dolog... Kérem, egy trónörökös meggyilkolása belekerül a világtörténelembe, azt tanítják az iskolában, abból vizsgáztatni szoktak, és aki nem tudja az évszámot, az elbukik az érettségin...

– Ez magának langyos? Süti a számat. Herr kávés! Herr kávés! Legyes szíves egy pillanatra. Csak azt akarom kérdezni, hogy mi maguknál a forró, ha ez maguknál langyos...

A kávés a szökőkút mellől az ideges úrhoz sietett. Nyugtatta, kevés hideg tejet hozatott, és biztosította róla a vendéget, hogy ez csak kisegítő ember. Nem szokott ilyen könnyelmű embereket tartani, soha nem fordult még elő nála ilyesmi. De, hát istenem, vasárnap, nyáron... De mit tetszik szólni hozzá, ez az eset, nagy dolog... hiába, persze az anarchisták...

– Engem érdekel? Kérem, engem vasárnap délután öt órakor egy jó langyos kávé érdekel, két kuglóffal, az egyik szelet legyen sárga, a másik barna. Majd otthon az ágyban elolvasom. Most is foglalkozzak? Eleget foglalkozom egész héten...

– De nekünk kár. Este például már nem lesz szabad zenélni. Ez este kilenctől egy zenés kávéház. Ha itt nincs zene, be lehet csukni. Tetszik gondolni, hogy komolyabb következmények is lesznek?

– Milyen komoly következmények? Már megvan a következmény... Egy nagyon sajnálatos eset, de vasárnap délután, mikor én kávézni akarok...

– Tetszik gondolni, hogy több napig lesz zenetilalom?...

– Honnan tudjam én azt? Ha a főkapitány kedveskedni akar illetékes helyen, akkor biztosan eltart pár hétig a zenetilalom...

– Pár hétig? Úgy tetszik mondani, hogy pár hétig? Jól nézek ki, kérem. Nyáron úgyis rossz, most még ez hiányzott nekem... Nem fogom kibírni. Már a mait sem fogom kibírni...

Lassan mégis minden asztalnál bekapcsolták a napi témába a szerencsétlenséget.

– Üzleti útra Biharba? Miért ne lehetne? Csak nem gondolja, hogy most megállnak a vonatok?...

– Át kell adjusztálni az egészet. Jön rá egy fekete keret, és rányomatom pótlólag: „akiket Szarajevóban bűnös kezek orvul meggyilkoltak..."

Futólag és felületesen, mint ahogy más fejleményt is szoktak forgatni és emlegetni, vonatkozásba hozták az eseményt magukkal. De ez nem az volt, amit várt. Azt hitte, hogy robbanni fog a közvélemény, azt hitte, hogy az emberek egyszerre fel fognak oldódni... Igen... voltaképpen hogyan oldódjanak fel?... Milyen szó ez?... Talán még mindig lázas.

Lassan kifordult a kávéházból. Száguldott vele a túlzsúfolt villamos vissza Kispest felé.

Csalódottan és letörten gubbasztott a villamos szegletében. Mintha nem sikerült volna valami. Valami elmaradt. Valami csütörtököt mondott. Valami befagyott – ez illett az egész kirándulásra. A torkában kis karcolást érzett. Most még ez is visszajön! Beugrott! Minek ugrott be? Ki ugrasztotta be? És hogy gondolta, hogy a gondjait megoldja a trónörökös végzete? Hogy kapcsolta össze a sorsát a trónörököspárral? Nem értette.

Mellette beszélgettek. Két úr felelgetett egymásnak kimérten, csendesen.

– Remélem, nem lesz nagy botrány. Nem értem, hogy történhetett meg. Slendriánság. Ilyet nem észrevenni. Egymásra tolják a hibát...

Nézegették a rendkívüli kiadást, és ceruzával bökdösték:

– Itt is... Itt is... Már mindegy...

Elővette ő is a lapot, és figyelt erősen, miről lehet szó. Mi az a botrány?

„Az agg császár szomorú elhunyta..." – olvasta egy helyen.

Végre rájött.

Azután:

„Ferenc Ferdinánd császár és király elhatározása akkor..."

Valamit értett a szerkesztőségi munkához, és rájött, hogy mi a magyarázata a boszorkányos gyorsaságnak.

Az agg császár nekrológja már évek óta ott állhatott kiszedve a szerkesztőségekben, és ott állott kiszedve az új császár és király méltatása is. Ezeket a kész cikkeket hozták most a rendkívüli kiadások holmi változással. Persze úgy volt megírva, hogy az elhunyt császár, meg az új király. Erre az esetre nem számítottak. Annyi volt az egész változtatás, hogy az agg király élte túl az ifjú trónörököst. Néhol benne felejtették a régi kifejezéseket.

És ez kiszedve ott állott már évek óta.

Ez a botrány! Az egészben ez a botrány!

Nem fordult ki a világ sarkaiból, még csak egy kis változást sem remélhet a sorstól. Pár sajtóhibáról van szó mindössze...

Botrány.

Kedves Olvasó Tanulók!

A magyar **Markovits Rodion** 1928-ban íródott, mára teljesen elfelejtődött, de a múlt század harmadik évtizedének végén, amikor sorra jelennek meg az első világháborús regények, Kolozsvárott napvilágot látott, semmilyen visszhangot nem keltett, majd egy budapesti kiadó és személyiség, Hatvany Lajos báró közvetítésével világhírnévre szert tett ***Szibériai garnizon*** című regénye képezi mai rovatunk témáját. Tizennégy nyelvre lefordították, Jaroslav Hašek klasszikus regényével, a *Švejk*kel együtt emlegették. Aztán a negyvenes évek elejére elfelejtették, s a Markovits Jakabként, zsidó szülők gyermekeként napvilágot látott Markovits Rodion ismét szegény és ismeretlen újságíró lett. Pedig a *Szibériai garnizon* mellett írt még legalább egy nagyon jó, az oroszországi fogság élményköréből fogant regényt, az *Aranyvonat*ot (1929).

Markovits Jakab névtelen kolozsvári újságíróként kezdte pályafutását. Az első világháborúban besorozták, majd 1915-ben Galíciában fogságba esett. Beállt a Vörös Hadseregbe, és harcolt az orosz polgári forradalomban. Jaroslav Hašekkel együtt rajta volt az „aranyvonaton", ami a cári kincseket szállította el bolsevik utasításra. A két író nem ismerte egymást, de később mindketten megírták az élményből fakadó regényeiket.

Mindezek az események, az első világháború kitörése, a harcok, a hadifogság stb. száz éve történtek. Ilyen regényeket olvasunk az elkövetkezendő hetekben.

Élménydús olvasást!

Bence Erika

Szemnek és fülnek

Az alábbiakban Magyarország felé nézünk, és egy zenével kapcsolatos tévéműsorra, valamint két videoklipre hívjuk fel a figyelmedet

Az új iskolaigazgató: Ördög Nóra

Az ének iskolája harmadik évada áprilisban indul, műsorvezetője, azaz „iskolaigazgatója" pedig Ördög Nóra lesz, aki már most élvezi a közös munkát a tehetséges fiatalokkal. A TV2 képernyőjén újabb tizenhat éneklő kisdiákkal ismerkedhetünk meg. Ördög Nóri már el is kezdte munkáját az énekiskolában, és mint mondta, nagyon jó hangulatban teltek az első forgatási napok:

– Gyorsan összecsiszolódtunk a tanárokkal, és leesett az állam, hogy milyen tehetségesek a jelentkező gyerekek. A stáb az első pillanattól kezdve nagy szeretettel veszi körül a résztvevőket, a pozitív légkör pedig rám is jó hatással volt – tette hozzá.

Az ének iskolája tehetségkutató ez évi tanárai is Szandi, Szulák Andrea, Caramel és Hajós András lesznek.

A gyermekkori emlékeket idézte fel

Tandi Flora egy különleges videóval jelentkezett. A magyarországi énekesnő főleg francia nyelven szeret énekelni, és leginkább a francia, de kanadai születésű Celine Dion és belga–olasz, Lara Fabian hatottak rá. A 2013-ban megjelent lemezén szerepel a Bambina című dal, amely épp Lara Fabian dalának az átdolgozása. Az énekhang-szaxofon duetthez a szaxofonon játszó Molnár Gábor (a Fool Moon vokálegyüttes tagja) készített videoklipet. A dal hangszerelése is az ő munkája. Az érdekes képvilágú videó ún. double exposition/double exposure technikával készült, és a dal mondanivalóját, a gyermekkori emlékek felidézését mutatja be.

Tandi Flora 1988. december 15-én született Szegeden. Zenei tanulmányait hatéves korában kezdte, klasszikus és könnyűzenei műfajban is megtanult énekelni. Flora mindkét műfajt egyaránt fontosnak tartja, hiszen a klasszikus zene művelése elengedhetetlen a kimunkált énekhang és ízlés kialakításához, ám a szíve azért húz a könnyűzene felé is, mert ezekben a dalokban az érzelmek közvetítése könnyebbé válik számára.

Koncertélmények egy videóban

A Depresszió új lemeze 2014. október 1-jén került a boltokba, ami az előrendeléseknek köszönhetően már a megjelenés napján Aranylemez státuszt ért el, és a Mahasz lista első helyén nyitott. Az új nagylemeze A folyamat zajlik... címet kapta. A zenekar ezek után turnéra ment, nemrég pedig egy új videóval jelentkezett. Az országjárás zárásaként a Barba Negrában tartotta hivatalos lemezbemutató koncertjét, amelyre minden jegy elkelt. Az őszi turné debreceni és budapesti állomásaira, valamint néhány nagyobb nyári koncertre Zettisch Tamás operatőr is elkísérte a zenekart, hogy megörökítse a koncertek előtt, alatt és után zajló eseményeket. Az így összegyűlt több órányi képanyagból kerültek kiválogatásra a legjobb felvételek, amikből az Úgy szeretnék... című dalhoz készült el a videoklip.

A Depresszió rock-metal együttes 1999 végén vált teljessé. A már egy ideje együtt zenélő három alapító taghoz, Halász Ferenchez, Nagy Dávidhoz és Reichert Rolandhoz 1999 végén csatlakozott Hartmann Ádám, és ezzel már véglegesen megalakult a Depresszió. A zenekarban időközben történt tagcsere, de hét stúdióalbumuk Magyarország egyik legnépszerűbb rockegyüttesévé tette őket, és nagyszámú rajongótáborral büszkélkedhetnek.

Repülőbalesetet szenvedett

A filmvilágot nemrég megrázta, hogy Harrison Ford repülőbalesetet szenvedett. Szóvivője szerint, a színész a fején sérült meg, de nincs életveszélyben, és teljesen felépül. Harrison Ford egy kétüléses, világháborús harci repülőgéppel szállt fel egyedül, alig repült egy fél mérföldnyit, amikor értesítette a repülőteret, hogy meghibásodott a gép motorja, ezért visszafordul. A repülőtérig már nem jutott el, de ügyelve arra, hogy elkerülje a lakott területeket, a gépet egy golfpálya fölé irányította. A repülőtér egyik tisztségviselője szerint Harrison Ford, mint rendkívül tapasztalt pilóta, remekül hajtotta végre a kényszerleszállást. Legalább olyan bravúrt csinált, mint amilyeneket számos kalandfilmjében. A színésznek van repülőgép- és helikoptervezetői engedélye is. Részt vett sok kutató-mentő akcióban. Egyszer helikopterrel megmentett egy betegségtől legyengült hegymászót, majd pedig egy elveszett cserkészfiút.

Bekerült a filmtörténelembe

Habár Kristen Stewart nemrég azt nyilatkozta, hogy kicsit megfáradt a filmezéstől, most mégis kamerák elé áll. Mondjuk nem is meglepő, hogy igent mondott a felkérésre, hiszen Bruce Willisszel és Jesse Eisenberggel játszhat Woody Allen legújabb filmjében. Kristennek tehát nem teljesen ismeretlen a szereplőgárda, hiszen korábban már együtt szerepelt Jesse Eisenberggel a Kalandpark című filmben. Ráadásul nemrég César-díjat kapott, ami a francia Oscarnak felel meg. Ezzel Kristen Stewart bekerült a filmtörténelembe, mivel ő az első amerikai színésznő, aki megkapta a rangos elismerést. A Twilight-filmekkel ismertté vált színésznő a Sils Maria felhőiben nyújtott alakításáért lett díjazott.

A készülő film még névtelen projektum, forgatókönyvét Woody Allen írja, és a filmet is ő rendezi, de a sztoriról nincsenek részletek. A rendező nemrég leforgatott, legújabb filmje az idén júliusban jelenik meg: az *Irrational Man* főszerepeiben Emma Stone-t és Joaquin Phoenixt láthatjuk.

Elege lett a gyűlölködésből

Iggy Azalea bejelentette, hogy ezentúl a menedzsmentjére bízza a közösségi oldalait, és legalább egy időre felhagy a személyes posztolással. Mint mondta, ennek okai a gyűlölködő kommentek. Miután ugyanis visszatért egy fantasztikus nyaralásról, és felment a világhálóra, a lesifotósok róla készült képeit és ocsmány kommenteket talált:

– Csak szeretnék végre egy kis nyugalmat és pihenést anélkül, hogy valami perverz a távolból fotózgasson. Mindenki megérdemli a nyugalmat. Úgy érzem, az utálkozás és a kicsinyesség, amit az online oldalakon látok, egyre dühösebbé tesz. Nem akarom, hogy ez így legyen. Cserbenhagynám a rajongóimat, ha megkeserednék, ezért megígérem, hogy igyekszem mindig mosolygós maradni. Éppen ezért egy időre otthagyom a közösségi oldalakat, mivel ez a sok negatív megnyilvánulás leszívja az energiámat – üzente az énekesnő a rajongóinak.

Felújítják a Szellemirtókat

Az Amerika Kapitány: A tél katonája két rendezője, Joe és Anthony Russo csatlakozik azokhoz alkotókhoz, akik felújítják a nyolcvanas évek egyik nagy sikerfilmjét, a Szellemirtókat. Természetesen egy újszerű változatról lenne szó, a siker elérésének érdekében pedig népszerű filmsztárokhoz fordultak. Úgy tudni, Channing Tatumra és Chris Prattre esett a választásuk. A két színész állítólag nagyon lelkes a projektum miatt, ráadásul jó barátok, ezért örülnének, ha közös filmben szerepelhetnének.

Egy szál sisakban

Még sehol sem kapni, de máris óriási biznisz a **virtuális sisak**. Nemcsak játszani vagy mozizni fogunk benne, hanem idővel az iskolában, a munkahelyen is hasznosíthatjuk.

A Sony egyelőre Project **Morpheus** kódnéven fejleszti saját virtuális sisakját, amely kizárólag a PlayStation játékgépekkel fog működni. Az már most biztos, hogy az idén karácsonyra ez a készülék nem jelenik meg, a Sony 2016-os megjelenéssel számol. A Morpheus nemcsak háromdimenziós térhatást biztosít, de másodpercenként 120 képkockát jelenít meg viselője előtt. Ez azért fontos, mert így jelennek meg szaggatásmentesen a játékok jelenetei. A Sony a saját mozgásérzékelő technológiáját építette a sisakba.

Már készül a gondolatolvasó sisak is – a San Franciscó-i játékfejlesztői konferencián mutatták be a legfuturisztikusabb virtuális sisakot, a **MindMaze**-t. A svájci fejlesztésű sisak prototípusa az egyetlen, amellyel a felhasználó agyi aktivitását lehet feltérképezni. Ez a megoldás lehetővé teszi, hogy a játékokat a gondolataival vezérelje a játékos, bár ehhez előbb be kell gyakorolni a megfelelő koncentrálást is – ha a játékos gondolatai elkalandoznak, az irányítás is megzavarodhat. Ez a megoldás egyelőre csak egyszerűbb játékok irányítására alkalmas. (Origo.hu)

A Sony Project Morpheus sisakja

A MindMaze kissé ormótlan sisakja a játékos agyhullámait is olvassa

Akár ötvenezer zeneszámot tárolhatunk ingyen

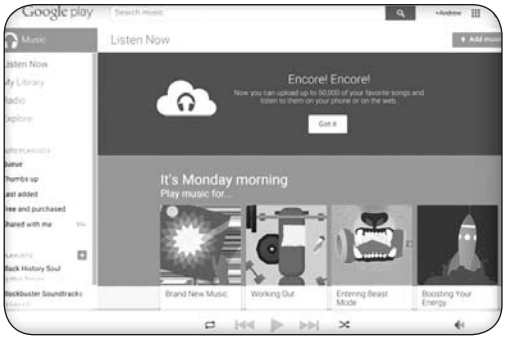

„Normál" verzióban akár 20 ezer zeneszámot is tárolhatunk saját gyűjteményünkből az alkalmazáshoz kapcsolódó felhőben. A Google most egy igazán nagylelkű ajánlattal állt elő, és bejelentette, hogy két és félszeresére növeli a felhőben (ingyen) tárolható zenék számát, azaz akár 50 ezer saját dalt is feltölthetünk a Google Play Musicon keresztül. Ezeket azután kedvünk szerint, bárhonnan streamelhetjük, akár androidos, akár iOS-es készülékünk van.

Ötvenezer saját dal nem kevés, hiszen ha csak 3 perces átlaggal számolunk dalonként, akkor is 105 napnyi folyamatos dalhallgatásban lehet részünk. Nagylelkűnek neveztük az ajánlatot – írja a sajtó világszerte –, s hogy ez mennyire így van, az akkor derül ki, ha megnézzük a konkurenseket. Az Apple 25 ezer dal feltöltését engedi évi 24,99 dollárért, az Amazon Music ingyen 250 számot, s ha előfizetünk a szolgáltatásra, akkor tölthetünk fel 25 ezret.

A kibővített tárhelyhez egy ingyenes frissítés során férnek hozzá a felhasználók, így semmi más dolguk sincsen, mint feltölteni saját számaikat, majd bárhol hallgatni ezeket.

Még jót is tesz egy kis videojáték

A videojátékok „mérsékelt", tehát nem eltúlzott alkalmazása hasznos lehet az iskolai eredmények javításában, többek között a matematikai tanulmányok terén – erre a következtetésre jutott a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) 65 országra kiterjedő tanulmánya, közöttük a fejlettek (Európai Unió országai, Ausztrália, Japán...), de fejlődő országok is (Mexikó, Chile, Törökország...). A videojátékok mérsékelt használata segítheti a világűrrel kapcsolatos ismeretek, a földrajzi tájékozódás, a térképolvasás és a jobb matematikai problémamegoldó készség elsajátításában. Ahhoz azonban, hogy valóban hasznosak legyenek, a serdülőknek egyedül kell játszaniuk, nem pedig hálózatban – hangsúlyozta a tanulmány.

A lányok számára hasznos lenne a több videojáték az önbizalom növelése és a hibák belátása szempontjából, mert kevésbé érdeklődnek a tudományos kutatások iránt, pedig ez nem velük született, tehát genetikai sajátosság. A fiúk viszont, akik túl sok videojátékot játszanak, hajlamosak késni az órákról vagy lógni az iskolából, lemorzsolódni. És ez már nem jó. (Hvg.hu)

A legjobb új készülék

A Galaxy Note-sorozat tavalyi felpezsdítése után az évek óta legnépszerűbb Galaxy S-sorozatát is megfűszerezte a Samsung. A gyártó a sorban következő S6 mellé az idén egy sokkal érdekesebb, oldalra lenyúló képernyővel szerelt edge kiadást is bemutatott, amely világszerte nagy tetszést aratott. Nem csoda, lásd a felvételt!

Zedd és Selena

A pletykalapok már egy ideje összeboronálták őket, de ami biztos, hogy közös dalt készítettek, amellyel a toplistákat hódítják. Zeddről és Selena Gomezről van szó, akik véletlen találkozását mágikusnak is leírják, de Zedd szerint csupán annyi történt, hogy neki vécéznie kellett, ez pedig nem egy mágikus pillanat.

– A találkozásunkra véletlen folytán került sor. Szabadnapos voltam, ezért eldöntöttem, hogy vásárolok néhány holmit a lakásomba, mert nemrég költöztem be, és eléggé üres volt. Azután vécéznem kellett. Velem volt a hangmérnököm is, aki azt ajánlotta menjek az utca túloldalán lévő stúdióba, nekik biztosan van mosdójuk. Így átmentünk a stúdióba, ahová Selena nemrég szerződött át. A hangmérnököm megkérdezte, hogy találkoztam-e már Selenával, azt mondta nagyon klassz előadó, és felvehetnénk vele közös dalt. Néhány hét múlva már el is kezdtünk dolgozni a közös zeneszámunkon. És mindez azért történt, mert nekem mosdóba kellett mennem – mesélte Zedd.

A I Want You To Know a múlt hónap második felében jelent meg, és ami legelőször észlelhető rajta, hogy nem megszokott Selena Gomeztől. A két zenész ettől függetlenül abban reménykedik, hogy a rajongók megszeretik. A páros eleve két különböző világból érkezett. Ez kiderül az alábbiakból.

Mikrofont varázsolt magának

A mexikói származású lány Selena Marie Gomezként született Texasban. Nevét egy énekesnőről, Selena Quintanilláról kapta, aki fiatalon gyilkosság áldozata lett.

Selena Gomez színészkedéssel kezdte pályafutását, méghozzá elég korán. Hét évesen a Barney és barátai meghallgatására ment, majd két évadon keresztül szerepelt a sorozatban. Itt találkozott Demi Lovatóval is, akivel közeli barátok lettek, később pedig együtt szerepeltek Disney-sorozatokban. Selena Gomez játszott még a Kémkölykökben és a Walker a texasi kopóban is, majd pedig egyre inkább a Disney-filmekben jelent meg, például a Zack és Cody-ban, majd a Hannah Montanában. A népszerűséget a Varázslók a Waverly helyről sorozat hozta meg számára, amelyben a főszereplőt, Alex Russót alakítja. A sorozat egy varázslócsaládról szól, akik vicces helyetekbe kerülnek, miközben egyensúlyozni próbálnak a varázslóvilág és a hétköznapi emberi lét között. Ennek a sorozatnak köszönhető az is, hogy Selena Gomez elkezdett énekelni. Miután felvette a sorozat főcímdalát, nem volt számára megállás. Két évvel később, 2009-ben a The Scene együttessel megjelent első albumuk, a Kiss & Tell. Az elkövetkező években Selena Gomez filmekben szerepelt is, és énekelt is. Még két albuma jelent meg a Year Without Rain és a When The Sun Goes Down. A pletykalapok egyik kedvelt szereplője is lett, hiszen hol a Justin Bieberhez kötődő kapcsolatát, hol Taylor Swifttel fűződő barátságát taglalják.

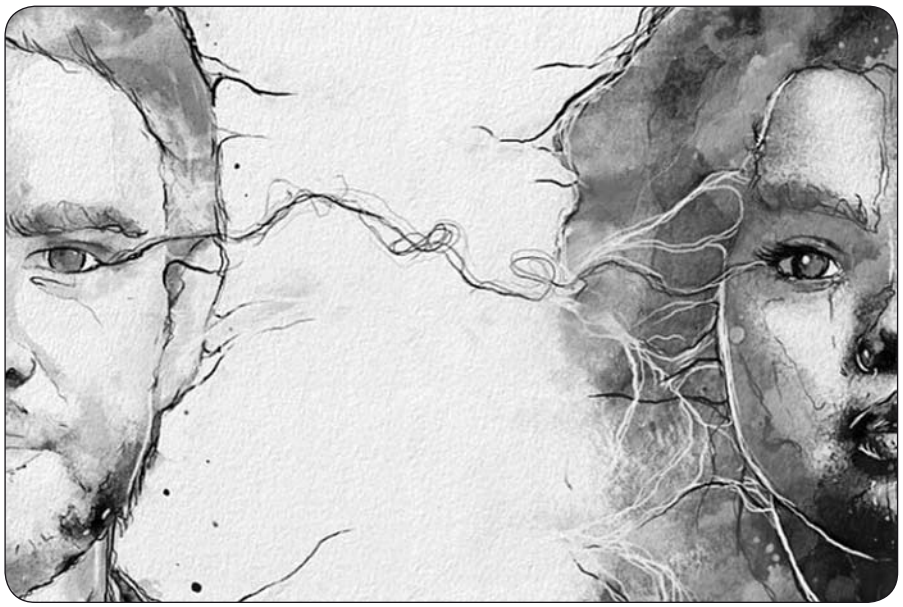

Az elektronikus zene felé fordult

Zedd egy egészen másik világ sarja. Anton Zaslavski néven Saratovban, az egykori Szovjetunióban született, majd szüleivel Kaiserslauternbe költöztek. Zedd tehát a gyermekkorát Németországban töltötte, és karrierje is ott kezdődött, amikor tagja lett a Dioramic együttesnek. A feloszlás után Zedd az elektronikus zene felé fordult, és dalokat írt. A siker nem maradt el, Zedd pedig emellett zeneszámokat remixelt, és produceri tevékenységbe is fogott. Számos hírességgel működött együtt, például Lady Gagával, Skrillexszel és Justin Bieberrel. Az utóbbi időszak két nagy sikerű dala is az ő nevéhez fűződik, egyik a Stay the Night, amelyet a Paramore énekesnőjével, Hayley Wiliamsszel készített, a másik pedig a Break Free, amelyben Ariana Grande partnere volt. Ennek tudatában minden esélye megvan arra, hogy a Selena Gomezzel készítette dala is népszerű legyen.

ÉGI KALENDÁRIUM

Napfogyatkozás és napéjegyenlőség március 20-án

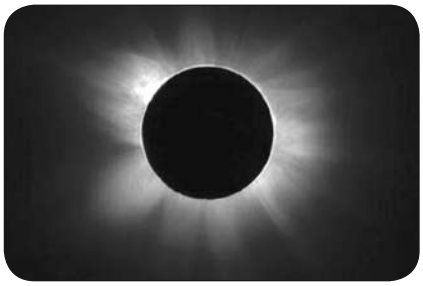

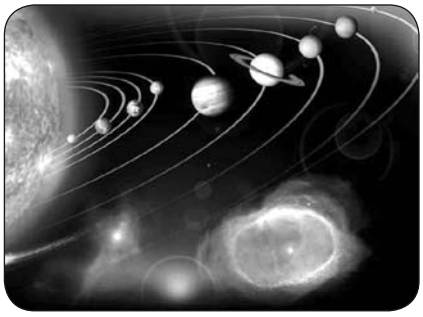

Végre melegszik az időjárás, de a kora esti ég még a telet idézi. Egyre magasabbra jut a nyugati égen a Vénusz, továbbra is igen kedvező a Jupiter észlelhetősége, március 20-án pedig napfogyatkozást figyelhetünk meg. A jelenség Európa teljes területéről látható lesz, minél nyugatabbra, minél közelebb helyezkedünk el a teljesség sávjához, annál nagyobb mértékű részleges fogyatkozást láthatunk.

Ismert, hogy a tavaszi napéjegyenlőség napja, azaz a csillagászati tavasz kezdete (az északi félgömbön) március 21-ére esik, ez a jeles nap sok ismeretterjesztő- és tankönyvben szerepel. Az azonban talán kevésbé közismert, hogy ez az esemény akár percnyi (vagy másodpercnyi) pontossággal meghatározható, s – jelenleg – éppúgy eshet 20-ára, mint 21-ére. 2011-ben a napéjegyenlőség március 21-én, közép-európai idő szerint 0 óra 21 perckor következett be. Talán sokak számára meglepő, de ebben az évszázadban ekkor fordult elő utoljára, hogy a naptár március 21-én mutatta a csillagászati tavasz kezdetének időpontját.

Mi az oka ennek? Mivel a Föld forgástengelye nem merőleges arra a síkra, amelyben bolygónk a Nap körüli keringését végzi (ekliptika), a Nap sugarai fél évig az északi, fél évig a déli félgömb trópusi szélességi köreit érik merőlegesen. Napéjegyenlőségről akkor beszélünk, amikor a kettő közötti átmenet alkalmával épp az Egyenlítőre esnek merőlegesen a napsugarak. Ez évente kétszer fordul elő, március 20-21., illetve szeptember 22-23. körül. Márciusban Napunk délről észak felé, szeptemberben pedig északról dél felé „halad át az Egyenlítő felett". Persze jól tudjuk, hogy mindez a Föld keringése miatt történik, a Nap eme mozgása látszólagos. Két azonos típusú (pl. márciusi) napéjegyenlőség között átlagosan 365 nap 5 óra 48 perc 45 másodperc telik el. Ezt az időtartamot a csillagászatban tropikus évnek nevezik. Jelenleg használatos naptárunk megalkotása során az egyik legfontosabb szempont az volt, hogy a naptári év átlagos hossza minél jobban megközelítse a tropikus év hosszát. Így biztosítható az, hogy az évszakok állandó helyen maradjanak a naptárban.

Idei napfordulók:

Tavaszi napéjegyenlőség: 2015. 03. 20. 22:46:17
Nyári napforduló: 2015. 06. 21. 16:39:04
Őszi napéjegyenlőség: 2015. 09. 23. 8:22:30
Téli napforduló: 2015. 12. 22. 23:04:07

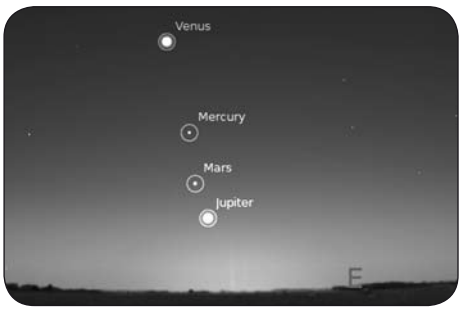

2015. október 28-án a Mars, a Vénusz és a Jupiter látványos együttállása lesz megfigyelhető a hajnali égbolton

Három háromszög

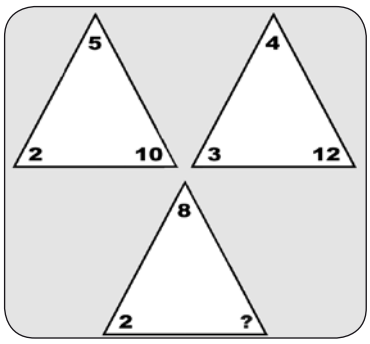

Megoldás: 16 – A felső számot szorozzuk meg a bal oldalival, és az eredmény a jobb oldali szám lesz.

Jártál-e planetáriumban?

Kezdjük talán ott, hogy mi fán terem a planetárium. A planetárium egy olyan színházszerű intézmény, mely elsősorban a csillagászati témájú ismeretterjesztés, oktatás és szórakoztatás céljait szolgálja. A legtöbb planetárium fő jellegzetessége a belülről pontosan félgömb alakú kupola. Erre vetítik ki az égbolt csillagait, a bolygókat és egyéb égitesteket. A vetítést egy speciális planetáriumgép végzi, lehetővé téve az égbolt ábrázolását a Föld bármely pontjának és bármely időpontnak megfelelően. Planetáriumba ellátogatva meggyőződhetünk arról, hogy mindenkinek, az óvodás kortól kezdve az idősekig, a tudományokban jártasabbaknak és a kevésbé tájékozottaknak egyaránt az univerzummal történő találkozás csodálatos és emlékezetes élmény.

A belgrádi...

...és az újvidéki planetárium

Szerbiában Belgrád mellett csupán Újvidéken található planetárium, Magyarországon pedig Budapesten, Kecskeméten, Egerben, Pécsett, Bakonybélben.

Az újvidéki esik hozzánk legközelebb. 2001-ben kezdte meg működését, és azóta központi helyet foglal el a csillagászati és rokon tantárgyak oktatásában. A Péterváradi várban található, kb. 200 négyzetméteren fekszik. Három részre tagolódik: a kiállító részre, a planetáriumi kupolás teremre és a műszaki teremre. Csütörtökönként látogatható az esti órákban.

Óbecse nevezetességeivel ismerkedtünk

Kedves meghívásnak tettünk eleget, amikor február utolsó napjaiban ellátogattunk Óbecsére. A Petőfi Sándor Általános Iskola hetedikesekből és nyolcadikosokból álló csoportja az Új kép pedagógiai folyóirat pályázatán a Községem bemutatása címet választva, az adai 8. c osztály tanulóit szólította meg. Vezető és egyben felkészítő tanárnőik **Tokić Dóra** és **Ćuk Daniella** voltak. Adáról **Dobrotka Mária** magyartanárnő vezetésével Balog Virág Ágnes, Miklós Tímea és Szűgyi Levente indult tehát Óbecsére.

A szívélyes fogadtatás és a kölcsönös bemutatkozás után első úti célunk felé vettük az irányt, a Fantast Dunđerski kastélyhoz. A becsei pajtások minden egyes nevezetességről rövid beszámolót tartottak. A Bogdan Dunđerski által építtetett kastély tornyából lenyűgöző látványban volt részünk: a környező földterületek, a kastélyhoz tartozó olimpiai méretű medence, a 700 lóállományból álló lovarda, karám, a kastélyt övező épületek mind-mind az akkori idők gazdagságát, okos életvitelét idézték fel bennünk. Ezután a becsei **Fehér Norbert** nyolcadikos tanuló nagyapjának kovácsműhelyébe látogattunk el. A patkolás és a kovácsmesterség fortélyaiba nyertünk betekintést. Ezt követően a nagymama finom süteményeit és teáját kóstolhattuk meg. A pihenés és falatozás energiával töltött fel bennünket. Majd újabb érdekes helyek következtek: Don Quijote-szélmalom, sportcsarnok és uszoda, a tiszai zsilip. Hamarosan a Than Emlékházban élveztük a tudományos interaktív parkot. Mindannyian kipróbáltunk a Bermuda-rejtélyt, a golyószörföt, Leonardo hídját, a lebegő labdát... A híres testvérek, Than Mór és Than Károly gazdag munkásságát is megismerhettük. Óbecse központi terét alakja miatt Pogácsának hívják. Körbenézve itt ismerkedtünk a községházával, a Nagyboldogasszony katolikus templommal, az ortodox templommal (ezt belülről is megtekintettük), a Műszaki Szakközépiskolával, a színházzal... A sok-sok információt hallgatva kezdtünk szellemileg is elcsüggedni, de becsei pajtásaink megnyugtattak bennünket, hogy az elhangzott anyagot e-mailben is elküldik nekünk. A meleg, finom ebédet a gerontológiai intézetben fogyasztottuk el. A desszert tetszett a legjobban: az ízletes palacsinta.

Az utolsó állomásunk a Petőfi Sándor Általános Iskola volt. Itt az intézmény megtekintését követően elbeszélgettünk a látott dolgokról. Elmondtuk benyomásainkat, észrevételeinket, hogy kinek mi tetszett a legjobban. Végül búcsút vettünk, és útnak indultunk hazafelé.

Hasznos, sok új tapasztattal gazdagodtunk, hálásak vagyunk óbecsei társainknak a csodálatos napért. Reméljük, viszonozhatjuk a meghívást. Addig is saját községük értékei után kutatunk.

Külön köszönjük **Szűgyi Lenke** szerepvállalását, akinek köszönhetően eljutottunk Óbecsére, továbbá hálásak vagyunk a két becsei tanárnőnek is, akik csodálatos, jól szervezett napot szereztek nekünk.

Miklós Tímea, Szűgyi Levente, Balog Virág Ágnes, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

MIZUJS?

Vetélkedő az Egri csillagok témájában

Az óbecsei Zdravko Gložanski iskola 7. a osztályának tanulói kortársaikhoz hasonlóan feldolgozták az Egri csillagok házi olvasmányt. A neves regényhez kötődően különféle témákat dolgoztak fel, a legérdekesebbeket pedig elküldték szerkesztőségünkbe. Vetélkedőt is szerveztek, ilyen kérdéseket tettek fel: Melyik csatában esett el Bálint pap? Mi volt az öt olasz? Hogyan hívták Ceceyék utcáját Budán?, és ehhez hasonlókat. A játékos vetélkedő elmélyítette a török ostromról, Egerről és környékéről, a kor életviteléről szerzett tudást.

A képen (balról) a felső sorban: **Rajsli Dániel, Horti László, Béda Ákos, Lalić Sonja,** középen: **Bukovics Klementina, Horti Tamás, Tóth Krisztián**, alsó sorban: **Gábor Klementina, Turai Adéla**.

Fotó: Milovanov Ádám

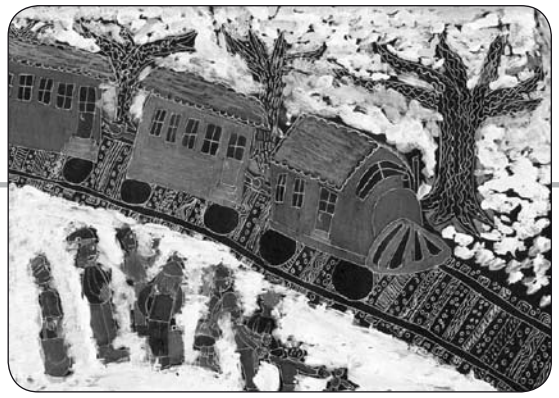

Anna sikere a vasúttal

Az országos szintű Vasút gyermekszemmel elnevezésű rajzpályázatot a Szerbiai Vasút immár 31. alkalommal hirdette meg. Az idei felhívásra összesen 3395 alkotás érkezet Szerbia területéről. Az általános iskolások korcsoportjában öt egyenrangú díjat osztottak ki. Egyiket a szabadkai EmArt Műhely növendéke, az ötödikes **Bulyovcsity Anna** érdemelte ki, a díjat februárban adták át Belgrádban. A képen Anna és a díjazott alkotás.

TESZT

Mennyire vagy rendetlen?

Mint akinél bomba robbant, vagy rögeszmésen tiszta vagy, esetleg az arany középút? Megtudhatod, ha válaszolsz a kérdésekre. Minden a) válasz 3 pontot, minden b) 2 pontot, és minden c) 1 pontot ér.

1. Milyen időközönként raksz rendet a holmijaid között?
a) Mindennap.
b) Akkor, amikor már semmit sem találok.
c) Anyukám szokott utánam elpakolni.

2. Fontos számodra az ápolt megjelenés?
a) Igen, ez alapvető dolog.
b) Csak fontos eseményekkor.
c) Egyáltalán nem érdekel.

3. Reggelenként megágyazol magad után?
a) Természetesen.
b) Csak ha vendéget várok.
c) Nem vacakolok vele, nemsokára úgyis este lesz.

4. Szoktad tisztítani a cipődet?
a) Persze. Mindennap.
b) Csak ha feltűnően piszkos.
c) Nem bajlódok vele, úgyis sáros lesz.

5. Étkezés után mit csinálsz a piszkos edényekkel?
a) Elmosogatom.
b) Beteszem a mosogatóba.
c) Otthagyom az asztalon.

6. Kimosod zuhanyozás után a fürdőkádat?
a) Természetesen.
b) Ha nagyon koszos, akkor igen.
c) Fölösleges időtöltés, a kád fürdésre való, nem arra, hogy mindig síkáljuk.

Értékelés

6–9 pont:
Valószínű, hogy környezetedben jó páran fel vannak háborodva a rendetlenséged miatt. Lehet ugyan, hogy téged egy cseppet sem zavar a körülötted lévő felfordulás, ám gondolj azokra is, akiknek téged kell elviselniük. Mindenképpen változtass!

10–14 pont:
Úgy vagy vele, ha már nagyon muszáj, akkor rendet raksz magad körül. Ha ezt mindennap gyakorolnád, akkor nem halmozódna fel annyira a munka, s talán jobb kedvvel látnál a rendrakáshoz.

15–18 pont:
Ez aztán nem semmi! Te igazán szereted a rendet és a tisztaságot. Nem okoz számodra gondot, hogy rendben tartsd a környezeted. Azonban vigyázz, túlzásokba sem szabad esni! A rögeszmés rendmánia ugyanis ellenszenvessé tehet.

Horoszkóp

Kos

Légy nagyon óvatos, amikor valaki a segítségedet kéri! Kezet nyújtani nagyon is szép dolog, de vigyázz, mert vannak olyanok, akik nem lesznek restek kihasználni a jó szívedet.

Bika

Úgy érzed, itt az ideje megállapodni valami mellett, és most nem rohanni tovább, hanem élvezni egy kicsit az elért céljaidat. Van okod büszkének lenni magadra, ne is tagadd meg ezt az érzést.

Ikrek

Ha kicsit gyengének is érzed magadat ezen a héten, semmi esetre se engedd el magad már a hét elején. Imádkozz magadba egy kis életkedvet, különben semmit nem tudsz majd megvalósítani!

Rák

Azt hitted, végre megnyugodhatsz, de hirtelen valaki, akire eddig számíthattál, kisétál a képből, és te nem tudod, érdemes-e várni rá. Lemondani róla nem jó döntés, de ne is toporogj sokáig egy helyben.

Oroszlán

Az érzelmek nem mindig emelnek a felhők fölé, de a boldogság érzéséhez a fájdalmat vagy a veszteséget is meg kell élned. Ne tagadd le magad előtt ezeket az érzéseket!

Szűz

Ne legyél túl szigorú önmagadhoz, ha most úgy érzed, hogy egy kis pihenésre van szükséged! Lazíts, és tegyél félre későbbre néhány olyan teendőt, amit máskor is ráér elintézned!

Mérleg

Sikerül a végére járnod néhány kötelező feladatodnak, és így arra is jut idő, ami szintén munkával jár, viszont az eredménye fontos a számodra. Úgy érzed, fontos, hogy közelebb kerülj a kitűzött célodhoz.

Skorpió

Ne hagyd, hogy belefásulj valamibe, ha sok dolgod is van, próbáld meg elvégezni őket, különben gyorsan ráunhatsz az összpontosításra, és nem olyan eredményt érsz el, amilyent szeretnél.

Nyilas

A szeretteid körében nyugalomra és békességre találsz, így végre feltöltődhetsz. A valódi erő forrását azonban végül önmagadban találod meg.

Bak

Sikerül nyélbe ütnöd valamit, amiről talán tudod, hogy a gyümölcse csak később érik be, mégis jól érzed magadat tőle, boldoggá tesz a tudat, hogy van mire számítanod. Nyugodtan tervezgess!

Vízöntő

Nem alakul minden az elképzeléseid szerint, de talán jobb is így. Ha kicsit rugalmasabban állsz a dolgokhoz, meglátod, hogy néha a váratlan fordulatok tartogatják a legszebb ajándékokat.

Halak

Van olyan fájdalom, amit nem lehet letagadni, de nem is kell. Szerencsére vannak melletted olyanok, akikkel megoszthatod az érzéseidet, és akik segíthetnek abban, hogy túllépj ezen az időszakon.

BIZALMAS SOROK

„Kedves bizalmas sorok!
Én egy nyolcadikos lány vagyok, és van egy nagyobb problémám.
Van két fiú, jelöljük őket A-val és B-vel. A velem jár egy osztályba, bevallottam a vonzalmamat iránta. Korábban szerettem őt. De itt van B. Két évvel idősebb nálam, nem lakik az én helységemben. A téli szünetben jöttem vele össze. Az elmúlt napokban B először írta meg üzenetben, hogy szeret, A pedig ugyanakkor vallotta be, szintén üzenetben. Nekem B tetszik jobban, A-val pedig legjobb barátok vagyunk. Hamarosan elérkezik a testvérem születésnapja, ahova mind a ketten meg vannak hívva. Ha B-vel töltök több időt, elveszíthetem A barátságát. Ha pedig A-val, akkor B féltékeny lesz, és szakít velem. Abban reménykedek, hogy az egyik nem jön el, de mi lesz, hogyha eljönnek mindketten?
Kérlek, mondd meg, hogy mit tehetnék, ha eljön mind a kettő, mert sokat jelentenek mindketten!

Rosa"

Válasz:
Kedves Rosa!
Nehéz dolgod lesz a testvéred születésnapján. Nagy a valószínűsége, hogy ha bármelyik mellé teszed is le a voksodat, töltesz vele több időt, a másik megbántódik, és megtörténhet, hogy vége szakad a köztetek lévő kapcsolatnak is. Ideális lenne, ha őszinte lennél magaddal és a fiúkkal is, vállalva a következményeket. Ám több elkerülő stratégiai lehetőség is a rendelkezésedre áll. Első, hogy imádkozol, hogy egyik vagy a másik marad ki a buliból. Második, hogy még jobban imádkozol, hogy mindkettő otthon maradjon. A harmadik, hogy te nem jelensz meg a születésnapon. A negyedik, hogy úgy alakítod a dolgokat, hogy egyiknek sem szentelsz különösebb figyelmet, inkább mindenkivel bulizol. Ez a megoldás is kérdések sorozatát és sértődöttséget vonhat maga után. De mindkettőnek azt mondhatod, hogy csak barátkozni szeretnél velük. Mindenesetre, bárhogy is döntesz, előbb-utóbb meg kell hoznod a döntést, hogy A vagy B. Az is megtörténhet azonban, hogy a múló idő meghozza a megoldást, és egy C fogja megdobogtatni a szívedet.

„Kedves Bizi, segíts!
Tizennégy éves lány vagyok. Van egy fiú, velem egy idős, a szüleim legjobb barátainak a fia. Sokszor vagyunk egy társaságban, vacsorákon, hétvégéken. Tavaly rövid ideig nagyon jól megvoltunk egymással, ő tetszett nekem és én is neki, de ez valahogy elmúlt. A gondom az, hogy az utóbbi időben, amikor kettesben vagyunk, elkezd fogdosni, megfogja a mellemet, a fenekemet, és azt suttogja, hogy feküdjek le vele, nagyon kíván, ami szerintem rettentően undorító. Nem érzem magam most már jól a társaságában, mert állandóan nyomul. Mit tegyek, hogyan mondjam meg neki, hogy köztünk nem lehet semmi sem?

S.O.S."

Válasz:
Kedves S.O.S.!
Először is nagyon fontos, hogy világosan és érthetően a tudomására hozd az érzéseidet és az elvárásaidat iránta. Ezt neki el kell fogadnia és tiszteletben kell tartania. Ne legyél vele goromba, csak határozott! Mondd meg neki, hogy kedveled, mint gyerekkori barátot, de több nem lehet köztetek! Fontos, hogy kihangsúlyozd, hogy ne fogdosson, és ne jöjjön be a szobádba. Figyelj oda, ha látogatóba jönnek hozzátok, vagy ti mentek hozzájuk, ott tartózkodjatok, ahol a többiek is vannak. Ha a nyílt beszéd után is folytatja az elfogadhatatlan viselkedést, feltétlenül beszélj az anyukáddal a dologról, és kérj tőle védelmet.

„Kedves Bizalmas!
Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek! Nemrégiben elkezdtem járni egy fiúval. Nagyon tetszik, de amikor a közelembe jön, és meg szeretne csókolni, én elhúzódok tőle, mert rettenetesen bűzlik a szája. Nem tudom, hogyan mondjam meg neki. Nem szeretném megbántani, mert ő az első fiúm, és nagyon kedves srác. Kérlek, segíts!

Levendula"

Válasz:
Kedves Levendula!
Sajnos, a rossz szájszag nem ritka jelenség. Ettől függetlenül meg kell mondanod, mi az, amit megtapasztaltál, és ami számodra nem jó. A rossz szájszag és lehelet hátterében a nem kielégítő szájhigiénia áll. Vagy rossz foga, ínygyulladása van, vagy szinusz, esetleg torokgyulladása van, de lehet más emésztéssel kapcsolatos gond is. Sokat segíthet a rendszeres fogmosás, a fogorvos meglátogatása, vagy a gyulladás gyógyítása. Szóval a probléma megoldható. Ezért, beszélgess vele a dologról, és mondd meg neki, hogy azért szólsz, mert nagyon fontos a számodra. És az észrevételeidet csak a fiúval oszd meg! Ne beszélj róla másokkal, még a legjobb barátnőddel se, mert ez, ha kitudódik, jó alkalom lesz, hogy a fiúdat hecceljék.

„Kedves Bizalmas sorok!
Nagy problémám van. A nyáron elköltözünk a szülővárosomból. Én ezt nem szeretném, mert akkor itt kell hagynom a legjobb barátnőmet is. Amikor megmondtam neki, hogy költözök, majdnem elsírta magát. Azért sem szeretnék menni, mert nagyon szeretek itt lenni, ahol vagyok, ahol a gyerekkoromat töltöttem. Mellesleg utálom a búcsúzásokat is! Úgy érzem, hogy a barátnőm nélkül egy napot sem tudnák élni. Az is felötlött már bennem, hogy én nem megyek az anyuékkal, inkább itt maradok a nagymamámékkal. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek?

Szomorú fűz"

Válasz:
Kedves Szomorú fűz!
Az Élet néha választ elé állít bennünket, olyan változásokat hoz, amelyekbe nagyon nehéz belenyugodni. Ez különösen akkor nehéz, ha nem dönthetünk önállóan a sorsunkról, amikor mástól függünk, mint amikor gyerekek vagyunk, és mennünk kell a többiekkel. Azokra a dolgokra gondolj, amelyeket az új város hozni fog, az új tapasztalatokat, az új barátokat, akiket biztosan szerzel magadnak, gondolj a jobbra, amit az új élet, a környezet nyújt majd neked és a családodnak. Természetesen hiányozni fog a gyerekkori barátnőd és az otthonod, de az ember mindenhez tud alkalmazkodni, és észérvekkel hoz döntéseket, inkább, mint az érzelmektől irányítva. Ha itthon maradsz, nagyon gyorsan szenvedni fogsz, mert hiányozni fognak a szüleid. És ne feledd, hogy a mai modern információs technológia mellet szinte minden nap, majdnem élőben barátkozhatsz tovább a régi barátnőddel, megoszthatod vele a gondolataidat, és ott vannak a szünidők is, amit együtt tölthettek. Gondolj azokra a szép pillanatokra, személyekre, akik szeretnek és szerettek, és akiknek mindig fontos leszel, mint a nagyszüleid, tartsd és ápold velük a kapcsolatokat, mert ezek adják a szüleiddel együtt a gyökereket, ahhoz, hogy idővel repülni tudj, mert „gyökerek nélkül, nem lehet repülni" – írja ezt egy ismert pszichoterapeuta. És te, előbb-utóbb, repülni, szárnyalni fogsz az életbe.

Nyugtató gyakorlat stressz ellen

Sokat szorongsz, izgulsz? Több gyakorlat is segít, hogy le tudj nyugodni. Ezek közül mutatunk most egyet.

Egyre szélesebb körben okoz lelki és testi problémákat a stressz. Sokan nem is törődnek ezzel, csak felveszik a pörgős életritmust, és szépen lassan kicsinálják magukat. Egyesek szakemberhez fordulnak. Mások pedig felelősséget vállalnak saját életminőségük javításáért, és alternatív módszereket keresnek. A sport, a relaxációs mozgásformák azok, amikhez az emberek a leggyakrabban fordulnak, ha ki akarják engedni a fáradt gőzt. Ugyanerre a célra fejlesztették ki a meditáció különböző formáit, amitől viszont még úgy tűnik, a legtöbben idegenkednek. Ezeknek leegyszerűsített formái a különböző légzőgyakorlatok, amik azonban nagyon gyorsan megtanulhatók, és azonnali pozitív változást eredményeznek.

Légzőgyakorlat

Ülj le törökülésbe, csukd be a szemed. Ha ki tudod zárni a külső zajokat, még könnyebb dolgod van. Az orrodon vegyél levegőt, és összpontosíts a lélegzetedre! Minden mást tegyél félre. Szívd be olyan lassan a levegőt, amilyen lassan csak tudod! Állj meg egy pillanatra, majd kezdj el ugyanilyen lassan kilélegezni! A következő belélegzés előtt is állj meg egy pillanatra, majd folytasd a gyakorlatot! Természetesen, ha nehézségeket okoz a lassú légzés, végezheted olyan tempóban, amilyet kényelmesnek érzel. A lényeg, hogy maximálisan összpontosíts rá.

Ha rossz passzban vagy, képzeld azt, hogy levegő helyett vidám életenergiát és boldogságot szívsz magadba. Ez terjedjen el minden porcikádban. Kilégzéskor gondolj arra, hogy a szomorúságot fújod ki magadból. Amikor ideges vagy, koncentrálj arra, hogy nyugalmat és békét lélegzel magadba. Terjeszd szét ezt az érzést belül. Kilégzéskor fújd ki a benned lévő feszültséget. Néhány kör után már érezheted is, ahogy fokozatosan ellazul a tested.

Éppen amilyen hangulatban vagy, ahhoz igazodva végezheted ezt a gyakorlatot. Szívd magadba a pozitív energiát, és koncentrálj arra az állapotra, amit szeretnél elérni! Majd szabadulj meg azoktól a negatív érzésektől, amelyek épp eltöltenek! Ezt a gyakorlatot teljesen testre szabhatod és úgy használhatod, ahogy épp az alkalomhoz illik. 5–10 perc után észre fogod venni, hogy elindult a belső változás, és máris jobban érzed magad. Csináld addig, amíg teljesen fel nem töltődtél!

Tanulj a házi kedvencedtől!

A háziállatoknak egy rakás olyan jó tulajdonságuk van, amit nagyon is érdemes leutánozni.

A mindennapok stressze elől sajnos szinte lehetetlen elmenekülni, de főleg a hozzáállásodon múlik, mennyire leszel boldog az eléd gördülő akadályok ellenére is. Csak nézd meg, hogyan éli a házi kedvenced az életét!

Fókuszálj az igazán fontos dolgokra!

Egy háziállatnak három dolog fontos: legyen fedél a feje fölött, kapjon kaját, és a gazdái szeressék. Ezeket leszámítva pedig nem túl sok minden érdekli igazán. Ha legközelebb rossz napod van, te se azon pörögj, mennyire rossz neked, hanem gondolj inkább arra a sok-sok jóra, ami az életedben van.

Tanulj meg stresszmentesíteni!

Ha a kutyádnak elege van mindenből, játszani akar, és addig kunyerál, amíg ki nem viszed a szabadba. Ugyanígy egy macska is feltalálja magát, és ha kell, egy kósza parafadugóval is remekül elszórakoztatja magát. Te se engedd, hogy a pillanatnyi idegeskedések a kedvedet szegjék! Keress valami olyan hobbit, amitől jobb kedvre derülsz!

Aludj eleget!

Az emberek nagy része nem alszik eleget, a fáradtság pedig ingerlékenységhez, további stresszhez, durva esetben pedig akár fizikai betegségekhez is vezethet. Egy

állat, ha fáradt, lefekszik aludni. Te is igyekezz annyit pihenni, amennyire a szervezetednek szüksége van.

Légy nyitott az újdonságokra!

Az állatok igazi felfedezők: mindent megszaglásznak, megnéznek, és csak azután döntenek arról, hogy érdekli-e őket a dolog, ha már alaposan szemügyre vették. Ne félj te se az ismeretlentől, hisz ha állandóan rettegsz, egy rakás olyan lehetőségtől fosztod meg magad, amitől sokkal szebb lehetne az életed!

Figyelj önmagadra!

Főleg a macskáknál figyelhető meg, hogy összegubóznak, és lassú pislogások közepette addig dorombolnak, amíg el nem alszanak. Ez tulajdonképpen olyan, mint az embereknél a meditáció, ami rendkívül hasznos segítség lehet abban, hogy harmóniába hozd önmagad.

Amilyen filmet nézel, annyit nassolsz

Az, hogy milyen műfajú műsorokat és filmeket nézel, befolyásolja, mennyit eszel. Filmnézés közben – főleg a moziban – szeret az ember rágcsálni valamit. De észrevetted már, hogy míg néha észrevétlenül eltünteted a teljes adag kajádat, addig máskor a popcorn fele a kukában landol, mert a kétórás film ellenére sem tudtad megenni? Nos, ennek okára a Cornelly Egyetem kutatói rájöttek. Kiderült ugyanis, hogy komoly összefüggés van a nézett film műfaja és aközött, hogy mennyi nassolnivalót pusztítasz el.

A kutatás során minden alany közelébe tettek egy adag finomságot, de a különböző csoportokkal más és más műfajú filmeket nézettek. Az eredmény pedig azt mutatta, hogy a film által kiváltott érzelmek befolyásolják az evést, vagyis az adott alkotás műfaja tulajdonképpen meghatározza, mennyit fogunk enni közben.

A lényeg, hogy a kiváltott pozitív érzelmek csökkentik, a negatívak pedig növelik a rágcsálás utáni vágyat. Így egy olyan film alatt, amit végigröhögsz, sokkal ritkábban nyúlsz majd a nasis tálba, mint egy olyanon, amit végigbőgsz.

Szóval, ha tavaszra diétára adod a fejed, semmiképp se nézz szomorú vagy félelmetes filmeket! Vagy ha mégis, előtte tüntess el minden rágcsálnivalót a lakásból!

Nem csak horgászni jó a tavakon

Hol vannak a legszebb tavak országunkban?

Nincs sok természetes tó Vajdaságban. A legtöbb állóvizünk emberi tevékenység nyomán keletkezett, téglagyárak környékén vagy erőművek építésénél. Keletkezésüktől függetlenül talán a legismertebb a Palicsi- és a Ludasi-tó, valamint a Császár- és a Ruszanda-tó Bánátban, továbbá az Obedi-láp Szerémségben. A leg-legeket tekintve kétségtelenül a legnagyobb idegenforgalmi hagyományokra a Palicsi-tó tekinthet vissza, a legkevésbé urbanizált pedig az Obedi-láp.

Országos, tehát szerbiai szinten a 253 négyzetkilométer felületű Đerdapi-tó a legnagyobb, az egyik legszebb pedig a Drina mentén ugyancsak vízierőmű-építés közben keletkezett Perućaci-tó. A legfelkapottabbak viszont az utóbbi években minden bizonnyal az egymáshoz igen közel eső fehértemplomi tavak, valamint a szűkebb Szerbia északkeleti részén, Veliko Gradište mellett elterülő Srebrno jezero, azaz Ezüst-tó.

Legtöbben a bácskai tavakat ismerjük, de a szerémségieket és a bánátiakat alig. Ezért most ezekről szólunk. Kevesen jártak a szerémségi Meggyes-tavon, melyet a szerbek is így neveznek. Satrinca/Šatrinci mellett van, jobbra (nyugatra) kell kanyarodni a helység előtt alig száz méterre. A másik a Dobradó/Dobrodol vagy másként Dobradópuszta melletti tó, melyet a picinyke település mellett folyó Dobradói-patakról neveztek el Dobradó-tónak. Az első kisebb, de nem kicsi, fürdésre, horgászásra alkalmas, a másik nagyobb, Y alakú, és csónakázásra is csalogatja az embereket. Mindkét tó mesterséges, a Tarcal-hegység/Fruška gora lankáin terülnek el, Ürögtől mintegy 10 kilométerre délre. Meglepően tiszta vizűek, könnyen megközelíthetőek, remek kirándulóhelyek.

A Bánát délkeleti felében levő Fehértemplom-környéki tavak kavicskitermelés közben keletkeztek. Hét fürdésre is alkalmas tó alakult ki ily módon, kettő a város területén, a többi kissé távolabb. Érdekes módon, nemcsak horgászásra hasznosítják a tavat, hanem a környékbeliek közül mind többen nyaralnak a tavak környékén. Az Ezüst-tó mentén egész víkendtelepülés alakult ki, sőt szállodák, kemping is várja az érdeklődőket. Persze horgászásra, természetjárásra is van lehetőség. Fehértemplom és környéke ismert jó levegőjéről, amit a Kárpátok déli vonulata biztosít. A környék ontja a kirándulóhelyeket: több folyó mellett itt a Delibláti-homokpuszta, a közeli Versec, a 11 kilométerre levő Románia, nem túl messze Stara Palankán (magyarul Palánkon) megnézhetjük a DTD-csatorna torkolatát a Dunába, vagy ugyaninnen kirándulhatunk a Duna túloldalára Ram váráig, a folyón még egyetlen működő kompon.

Kár, hogy a Palicsi-tóban nem fürödhetünk

Ezen a ponton, a Dunán átkelve juthatunk el a legrövidebb úton a Veliko Gradište melletti Ezüst-tóra, mely fürdési, horgászati, kikapcsolódási lehetőségeivel meglepően nagyszámú szerbiai turistát vonz. A tó valójában egy, a Dunától alig két kilométerre levő 14 km hosszú holtág, 300 méteres átlagszélességgel, homokos stranddal, szállodákkal, (jutányos, bár turbofolktól zajos) kempinggel, gazdag halállománnyal és sportolási lehetőséggel. A délutáni naplemente ad ezüstös tükröződést a víz felszínének, melynek a látványa talán a legszebb, ami ezen a helyen tapasztalható.

N-a
Fotó: Nagy Magdolna

A Meggyes-tó Satrincánál

A naplemente teszi ezüstössé a víz felületét az Ezüst-tavon

Vízierőmű építése közben keletkezett Perućaci-tó

Hattyúk a bánáti Ruszanda-tó partján

TARKA OLDAL

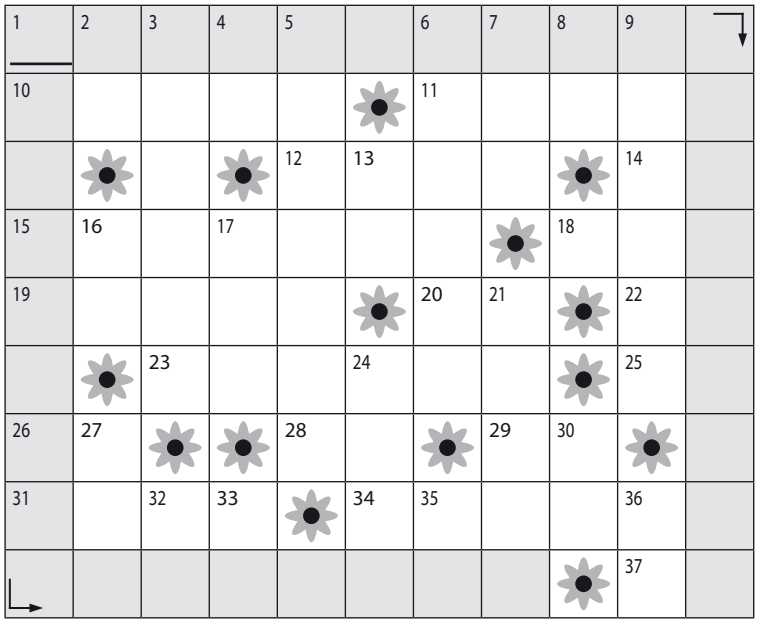

Keresztrejtvény

Magyar költő (1905–1937) neve és Születésnapomra című versének egy sora.

Vízszintes sorok: 1. A költő neve és versének első része, 10. Zűrzavar, 11. Női név, 12. Ki nem állhat, 14. Ugyan! 15. Képesség és tudás vizsgálatát végzi, 18. Iluci, 19. Tüzér betűi (ék. f.), 20. Miért egynemű betűi, 22. Európai nemzet, 23. Időmérő része, 25. Német elöljáró, 26. Tojás, németül, 28. A lyuk kezdete, 29. Gyermekköszönés, 31. Légmozgás, 34. Női név, 37. 1100 római számmal.

Függőleges sorok: 2. Csecsemősírás, 3. A panaszt kifejező szó, 4. Sára Sándor, 5. Ez alkalommal, 6. Női név, 7. Edény, 8. Törökország, 9. Olaszország, 10. A vízszintes egy befejező része, 13. A második személy, 16. Az erbium vegyjele, 17. Zűrzavar, 21. Alig, 24. Mely betűi keverve, 26. Aromája, 30. Hamis, 32. Ilyen lap is van, 33. Hangtalan élet, 35. Fordított év, 36. 999 római számmal.

Betűrejtvények

1 ÉŐ G VI

2 GY

3 NS M R

4 TÜ

Skandináv rejtvény (10.)

Rejtvényünkben Thália ünnepét (1), és a nemzet bölcsének nevét (2) rejtettük el. Ezt kell megfejtenetek, és beküldenetek a Jó Pajtás címére

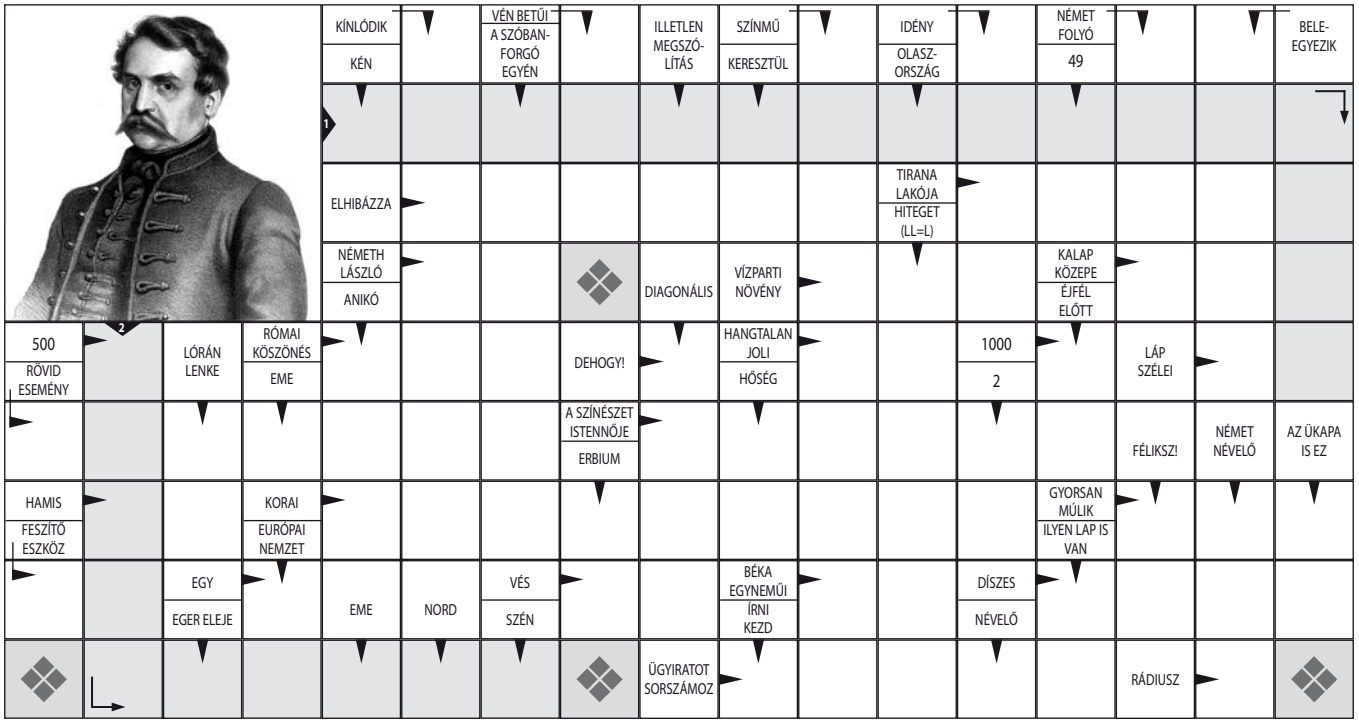

Az 9. szám skandináv rejtvényének megfejtése: AMILYEN AZ IDŐ JÓZSEFKOR, OLYAN LESZ SZÉNAHORDÁSKOR.

Szó-ta-gol-va

1	2	3		4
5				
		6		
7	8			
9			10	

Vízszintes sorok: 1. Spanyol tartomány, 5. Vaskalapos, 6. Itt töltik a szünetet a tanárok, Zöld szerbül, 9. Megkülönböztetésre szolgáló személyi jele, 10. Edző.

Függőleges sorok: 1. Vonósokból álló zenemű, 2. Montenegrói folyó, 3. Hazudni, 4. Kézi fúró,8. Nedve.

A meghatározásokra adott válaszokat szótagolva írd be.

Ölelkező szavak

1
SZITA
FÉK

2
BARÁT
VÉR

3
VIZES
SZEZON

4
TEREM
SZEM

Keress olyan szót, amely mind a felső, mind az alsó szóval egy-egy összetett szót alkot.

Körszámtan

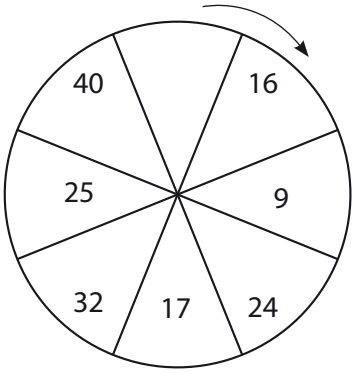

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, már be is írhatod a keresett számot az üres körcikkbe.

Kicsi sarok

Gondolkozz logikusan

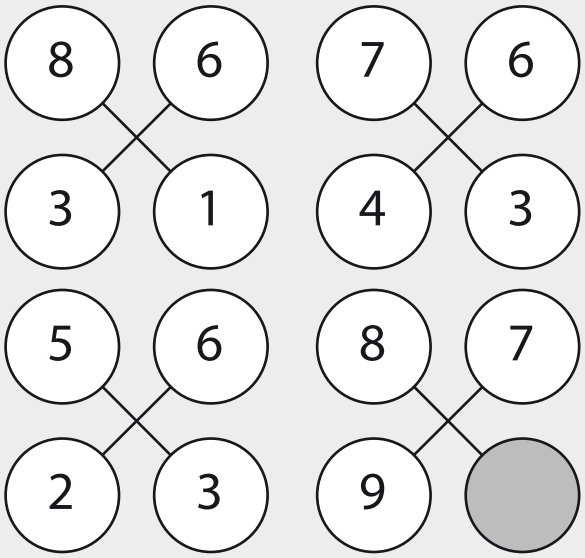

Milyen szám kerül a kiemelt körbe?

Keresd a neveket!

1. LÁSZ + (PARIPA) = LÁSZLÓ
2. P + (VILÁGŰR) =
3. OT + (ÁLLÓVÍZ) =
4. TAM + (KERTBEN DOLGOZIK) =

Nézd meg az első sort, s a többit is ilyen módszerrel fejtsd meg.

Keresztszavak

			F	F	C			
			O	E	S			
			L	L	I			
F	O	L				A	R	T
P	Á	R				Á	N	C
B	E	V				Z	T	E
			R	T	T			
			A	Á	Ő			
			T	S	K			

Pótold a hiányzó betűket függőlegesen és vízszintesen úgy, hogy értelmes szavakat kapj!

Egy vadász élete – egy élet vadászata

Széchenyi Zsigmond

Gyerekoromban, amikor még vonalas telefon is csak a postahivatalban volt, a világra nyíló ablakot a könyvek jelentették. Rajtuk keresztül tanultunk, szereztünk ismereteket. Családom könyvtárában ronggyá nyűttem Holub Emil A Fokvárostól a Maszukulumbék országában, Hőhnel Teleki gróf utazásairól írott könyvét és minden olyan könyvet, amelyben a vadászatról van szó. Ki

Dugós puskával legyekre vadászva

tudja, hányszor vettem le a polcról és olvastam át egy keménykötésű, vaskos, piros borítójú könyvet, amelynek címe magyarul nem jelent semmit. Csui!... – így felkiáltójellel és három ponttal! Alatta pedig: Afrikai vadásznapló (1928 októberétől 1929 áprilisáig). Eleinte csak nézegettem a képeket, és mással olvastattam, mert még nem ismertem a betűket. Megbabonázott egy terítéken fekvő oroszlán képe, amely alatt azt írta: A nagy feketesörényű. Ennek a képnek nagy szerepe volt abban, hogy magam is vadász legyek.

Széchenyi Zsigmond híres főúri család sarjaként Nagyváradon született 1898. január 23-án, és a fejérmegyei Sárpentelén nőtt fel. Gyerekkora óta felfedező, trófeavadász akart lenni, hogy a világ minden nagyvadtrófeáját

Bengáli tigrissel Indiában

Elefántagyarakkal a ház előtt, amelyben a trófeagyűjtemény bombázáskor megsemmisült

begyűjtse. Ez még az ő anyagi hátterével is kivitelezhetetlennek bizonyult. De még így is négy kontinensen szervezett vadászexpedícióin több mint 1300 kiváló trófeát zsákmányolt. Útinaplóit rendszeresen publikálta, így nemcsak vadászként, hanem mint kiváló író is ismertté vált. Harminchét évig járta a világot, és ez alatt az idő alatt 9 vadászexpedíciót vezetett. Könyveinek magyar és külföldi kiadásai meghaladták az egymillós példányszámot.

Terítéken a termetes párduc, a kecskepásztorok réme

Vadászkarrierjét kisgyerekkorában kezdte, dugóspuskával az ablaküvegen napozó legyekre vadászott. Ezt követte a flóbert puskás időszak, és csak tizenévesen kapta első 20-as sörétes puskáját. Bár a Széchenyi birtokok java részén bőven volt nagyvad, az első szarvasbikáját csak nagykorúként lőhette meg. Gyerekvadász királyi vadra nem puskázhat – tartotta a regula – az igazi nagyvadhoz fell kell nőni.

Európán kivül Széchenyi vadászott még Afrikában, Indiában és Amerikában is. Kiválóan beszélt angolul, németül és franciául. Nagy műveltségének köszönhetően útikönyvei révén betekintést nyerhetünk a két világháború közti Afrika, India és Amerika társadalmi viszonyaiba is.

Az évtizedek során összerakosgatott párját ritkító trófeagyűjtemény másodpercek alatt semmisült meg. A második világháború idején Széchenyi budapesti házát gyújtóbomba-találat érte, és minden elégett. A háború után grófi származása miatt meghurcolták, át kellett élnie a kegyetlen kihallgatásokat, a kitelepítetést, és ami a legfájdalmasabb volt számára: eltiltották a vadászattól, és a könyveit is betiltották. Évek múltak el így.

Aztán, hosszú idő után újból kiadták könyveit. Szükség volt a vadászati szaktudására, ismereteire, és nem utolsósorban a kapcsolataira. 1960-ban újból sikerült kijutnia Afrikába, ezúttal a Dénes István és Szunyoghy János vezette expedíció vadászati tanácsadójaként. Ezután 1964-ben ismét elutazott a fekete kontinensre, ahol a kormány megbízásából a Magyar Nemzeti Múzeum számára gyűjtött trófeákat, hogy pótolja az 1956-ban megsemmisült Kittenberger-gyűjteményt. Ez volt az utolsó vadászexpedíciója, 1967. április 24-én hunyt el Budapesten. Sikerült még összeállítania a vadászati szakbibliográfiát, amely ma is a vadászattal kapcsolatos tudományos munkák kiindulópontjaként szolgál.

Széchenyi Zsigmond egész életét a vadászatnak szentelte. Módjában volt bejárni az egész világot, de az itteni vadat, az itteni vidéket és vadászatot tartotta legtöbbre. Amikor megkérdezték, miért nem ment külföldre, ha egyszer módjában állt, azt válaszolta: Zsiga gondolkodott róla, de Széchenyi nem engedte!

Hadzsy János

Karibuval Alaszkában

Kafferbivallyal Afrikában

Kerüld a műanyagszemetet!

Egy kis odafigyeléssel a töredékére csökkenthetjük az eldobott hulladék mennyiségét.

A szelektív gyűjtés nagy segítségére lehet a környezetnek, legalábbis abban, hogy általa csökkenthető a szeméttelepekre kerülő hulladék mennyisége. Sajnos az újrahasznosítás sem a legjobb megoldás, mert nagy energia- és vízigénye mellett nem is alkalmas mindegyik típusú műanyag a feldolgozásra. Tény az is, hogy temérdek plasztik kerül a természetbe, a vizekbe, és bomlásuk során veszélyes anyagok szabadulnak fel.

Szerencsére nem olyan bonyolult odafigyelnünk a műanyagainkra. Íme néhány egyszerű trükk, hogy minimalizáljuk az önmagunk által megtermelt műanyaghulladék mennyiséget:

Saját zacskó

A vékony és szakadós műanyagzacskó a legfeleslegesebb és legkárosabb tárgyak közé tartozik. Gátat szabhatunk a pazarlásnak, ha nemcsak egyszer használjuk, hanem a következő vásárlásnál is magunkkal visszük a kapott tasakot, vagy a saját bevásárlókosarunkba tesszük a zöldséget.

Világszerte naponta körülbelül ötmilliárd és egytrillió darab közötti mennyiség fogy műanyagzacskóból (csak megtippelni lehet), és bár a legtöbb helyen nem kell érte külön fizetni, a környezeti terhelése és költségei hatalmasak. Körülbelül 14 darab műanyagzacskó előállításához annyi kőolaj kell, amennyivel egy autó 1 mérföldet képes megtenni. Nem vitás, a Földön ez a szemét legelterjedtebb formája. Néhány városban már tettek is lépéseket a csökkentésére, San Franciscóban és Washingtonban például már betiltották, és Európában is gondolkodnak a korlátozásokon.

Láthatatlan műanyagok

Bár a legtöbb műanyag igencsak feltűnő, ez korántsem mondható el minden esetben. Műanyagösszetevők gyakran kerülnek az arclemosókba és fogkrémekbe is, ami nemcsak azért baj, mert a saját egészségünket veszélyeztetik, hanem azért is, mert ezek a mikrorészecskék észrevétlenek maradnak akkor is, amikor a vízbe kerülnek, ahonnan később lehetetlen kiszűrni őket. Kerüljük a polypropylene és polyethylene név alatt rejtőző láthatatlan mérgeket, és keressük inkább a természetes kozmetikumokat!

Kevesebb palackot

Bár sokan isznak palackos üdítőt és ásványvizet, az ezáltal keletkező szeméthalmok mellett nem árt tudnunk arról, hogy mi mindent iszunk meg a csomagolásból. Érdemes tehát megfontolnunk a palackos víz lehetséges alternatíváit: a gyógyteát, az otthon készült gyümölcslevet, limonádét.

Inkább a papír

Ha választhatunk, inkább papírcsomagolásban vegyük meg a terméket, mint műanyagban! Egyrészt azért, mert a papírt könnyebb újrahasznosítani, másrészt azért, mert hamarabb lebomlik. Sőt, a legjobb, ha a csomagolás már eleve újrahasznosított.

Óvakodjunk a szívószáltól

Ha nem muszáj, ne kérjünk szívószálat a turmixhoz, szörphöz, limonádéhoz! Ezek az egyszer használatos kis tárgyak sokszor teljesen feleslegesen kerülnek elő.

Az ételek tárolása

A műanyagdobozok sokszor praktikusak és kéznél vannak, mégsem tesznek jót az ételeknek. Otthon nyugodtan tehetjük porcelán- vagy üvegedénybe az ételt, azt pedig, ami nem romlandó, tarthatjuk fadobozban, vesszőkosárban is.

Hasznosítsd újra!

Nyuszis/macis doboz

Gyümölcsleves, illetve tejes papírból készült dobozból aranyos tároló dobozokat készíthetsz az apró kincseid őrzésére. Otthon mindent megtalálhatsz, amire még szükséged lesz hozzá.

Kellékek:

– üres papírdoboz, különböző színű papír, régi magazinokból kivágott színes oldalak, olló, papírragasztó

Így készítsd:

A kiürült dobozt először jól mosd ki, és szárítsd meg, majd egy ollóval az egyik szélesebb lapját három oldalról vágd körbe! Az így keletkezett doboznyelvre kell rárajzolni a doboznak karaktert adó figurát, ebben az esetben a nyuszi, illetve a maci fejét, de te természetesen tetszés szerint más figurát is választhatsz. Ollóval vágd körbe a fejet! A fejecskére a szemet, szájat, orrot előbb rajzold meg, majd színes papírból vágd ki, és papírragasztóval ragaszd rá az arcra! Régi újságok, katalógusok, magazinok színes lapjaiból ragaszd kívülről körbe a dobozt, de belülről is díszítheted.

Játékok rendszerezéséhez, csokitojások tartására, vagy egyéb apróságok tárolására is felhasználhatod a dobozaidat.

Jó szórakozást!

VICCKUPAC

Csirkék

– Még öt csirkém van eladó! – kiabálja az árus.

– Válassza ki nekem a legöregebbet! – kéri a vevő.

– Mérjem is meg?

– Igen, a másik négyet.

Kellene a jegy

A neves professzor gyorsvonaton utazik. Mikor a kalauz a jegyét kéri, lázasan kutat minden zsebében, de sehogy sem találja.

– Ne fáradjon, professzor úr –, nyugtatja a kalauz. – Ismerem önt a tévé képernyőjéről, meg vagyok győződve róla, hogy megvette a jegyet.

– No igen – feleli a professzor –, de a jegyet mégis meg kell találnom, mert arra biztosan rá van nyomtatva, hogy hova utazom.

Ravaszdi

– A múltkori vadászaton magam is meggyőződhettem arról, hogy a róka valóban milyen ügyesen rászedi a vadászt.

– Miből?

– Egész nap a nyomában voltam, s csak amikor lelőttem, derült ki, hogy kutya volt.

Torlasz

A kamionos halad az országúton. Egyszer csak észreveszi, hogy a sztráda kellős közepén egy rakás kő áll, amelyet a közé dugott lámpa világít meg. Mérgesen lefékez, hogy eltakarítsa a kupacot az útból.

Egyszer csak elébe áll egy ember:

– Álljon meg! Mit akar itt?

– Szeretném tudni, hogy miért van itt ez a lámpa – feleli a kamionos.

– Hogy megvilágítsa a köveket, nehogy nekik menjen valaki.

– És miért vannak itt a kövek?

– Azok tartják a lámpát.

Vadászkaland

Az újdonsült vadász büszkén megy életében először vadászni. Szembe kerül egy szarvassal. Ráemeli a puskáját, és így kiált:

– Szarvas komám, most megírhatod a végrendeletedet!

Kis idő múlva kajánul jegyzi meg a vadásztárs:

– Ne búsulj, barátom, biztosan papírért szaladt a szarvas.

Nincs veszély

Egy kutya kergeti Pistát a parkban. Egy járókelő odaszól:

– Vigyázz, fiú, megharap a kutya!

– Nem haraphat meg, mert már két körrel vezetek! – kiált vissza Pista.

Jaguár

– Hogy hívják a havasi jaguárt?

– Hófehér jaguár.

Alkalmatlanság

– Petike, hamarosan elvégzed az iskolát,

és édesanyáddal azt szeretnénk, ha orvos lennél.

– Ugyan már, apu, hiszen nagyon jól tudod, hogy még egy legyet sem lennék képes megölni!

Francia

– Két Zac megy a sivatagban. Melyik a francia?

– A Bal.

Őrület

Bemegy a ló egy vaskereskedésbe:

– Kérek egy liter kenyeret!

– Sajnos, csak rózsaszín van – feleli az eladó.

– Nem baj, úgyis biciklivel vagyok.

Jobb félni

Miki bemegy a gyógyszertárba, és így szól:

– Kérek valami helyi érzéstelenítőt.

A patikus csodálkozva megkérdi:

– Minek az neked?

– Tetszik tudni, ma viszem haza a bizonyítványomat.

Összekötő

– Mi köti össze a matematikát az evéssel?

– A szám.

Szemüveg

A skót elviszi a fi út sétálni. Az ajtóból utánaszól az asszony:

– Aztán ne felejtsd el levenni róla a szemüveget, amikor nincs semmi látnivaló!

A szerencsés

– Én minden húzáson nyerek.

– Melyik lottón játszik?

– Egyiken sem, fogorvos vagyok.

Az első vadászat

A paraszt bácsi egyik reggel így szól az unokájához:

– Gyere, fiam, megtanítalak vadászni.

Hozzad a kötelet, a kutyát meg a puskát.

– A kötél meg a kutya minek kell? – kérdezi a gyerek.

– Majd megtudod.

Odaérnek egy fához.

– Na, figyelj! – mondja ekkor a bácsi.

– Én felmászom arra a fára, és lerázom a medvét. A kutya beleharap a legérzékenyebb pontjába, erre a medve görcsbe áll, te pedig odamész, és lekötözöd. Érted,

– Igen, értem. De mire kell a puska? – kérdezi a gyerek.

– Hát, ha véletlen én esnék le, akkor te lelövöd a kutyát.

Cirkuszban

– Mélyen tisztelt publikum! Én minden állat hangját tudom utánozni! Próbálják ki, s ha nem sikerülne, fizetek ezer dinárt.

– Rendben van, akkor tessék utánozni az olajos halat! – hangzik a nézők sorából.

Hirdetés

Az egyetemista hirdetőtáblán kézírásos hirdetés olvasható: „Fizikakönyv áron alul eladó!" Másnapra másik kézírásos szöveg került mellé: „Engem érdekelne, de biztos, hogy nem használt? Egy reménybeli vevő."

Harmadnap újabb kézírás tűnik fel a táblán:

„Megerősíthetem, abszolút biztos! A fizikatanár."

Találós kérdés

Hogyan lehet egyszerűen repülőt hajtogatni?

– Repülő, repülő, repülő…

Pályaválasztás

– Milyen pályát választottál?

– Űrhajós leszek.

– Hogyhogy?

– A pályaválasztási tanácsadóban azt mondták, hogy ilyen bizonyítvánnyal elmehetek a Holdra.

Aggodalom

Két szomszéd beszélget:

– Hogy néz ki maga?

– Úgy, hogy félrehúzom az ablakon a függönyt!

Luxus

Férj mondja a feleségnek:

– Akarsz egy nagy, kék, sok lóerős autót, amihez még sofőrt is adnak?

– Igen, igen, persze!

– Akkor gyere, szálljunk fel a buszra!

Névadás

Egy férfi bemegy az anyakönyvi hivatalba, hogy bejegyeztesse újszülött gyermekét.

Az anyakönyvvezető megkérdezi, milyen nevet szeretne adni a kisfiának.

– Euro – válaszolja az apuka.

– De ilyen név nincsen, az egy pénznem! – mondja a hivatalnok.

– Érdekes, senki nem mondta ezt, amikor az első két fiamat Marknak és Franknak neveztem el!

Kerge marhák

Két tehén beszélget.

– Te hallottál arról az új betegségről, amitől a tehenek megbolondulnak?

– Igen, még jó, hogy mi pingvinek vagyunk.

A kedvenc

– Mondd, Pistike, te melyik tantárgyat szereted a legjobban?

– Hát a fizikát.

– De hiszen ti még nem is tanultok fizikát!

– Éppen ezért.

Egyirányú

Szabó behajt az egyirányú utcába, szemben a forgalommal. Pechére rögvest egy rendőr ugrik elő az egyik fa mögül, és megállítja:

– Nem látja, hogy ez egyirányú utca?

– És? – tárja szét a kezét Szabó. – Én nem is mentem két irányba!

Szitok

Pistikéhez így szól a tanító néni:

– Ilyen csúnyán nem beszélhetsz itt!

– Honnan tanulsz te ilyeneket?!

– Apukámtól hallottam – mondja a gyerek.

– De hát azt se tudod, mit jelent!

– Dehogyisnem! Azt jelenti, nem indul az autó!

Takarékossági intézkedés

– Képzeld, a hadseregünkben elrendelték, hogy a lovas katonák csak az egyik lábukon hordjanak sarkantyút! – meséli az egyik skót a másinak.

– Miért?

– Mert rájöttek, hogy ha a katona megsarkantyúzza a ló egyik oldalát, a másik oldal úgyis automatikusan elindul vele együtt.

Többes szám

– Gyerekek, ma a főnevek többes számáról tanulunk. Elöljáróban vegyünk néhány példát. Mi annak a főnévnek a többes száma, hogy férfi?

– Férfiak.

– És annak, hogy nő?

– Nők.

– És annak, hogy gyerek?

– Ikrek.

Tibi, a pótolhatatlan

Tibi lihegve érkezik az iskolába.

– Tanító néni, kérem, elnézést a késésért, de apukámnak szüksége volt rám – kezd magyarázkodni.

– És nem tudott volna valaki helyettesíteni? – kérdezi a tanítónő.

– Sajnos, nem – mondja Tibi –, mert én voltam a rossz, és engem kellett elvernie.

Énekszó

– Te, Tasziló, miért énekelsz, ha fáj a fogad?

– Azért, hogy más is szenvedjen!

A szív szava

– Hová lett az a szelet torta a szekrényből?

– Egy szegény éhező kisgyereknek adtam – feleli Julika.

– Drága, jószívű kicsikém, és mondd csak, ki volt az a szegény éhező kisgyerek?

– Hát én!

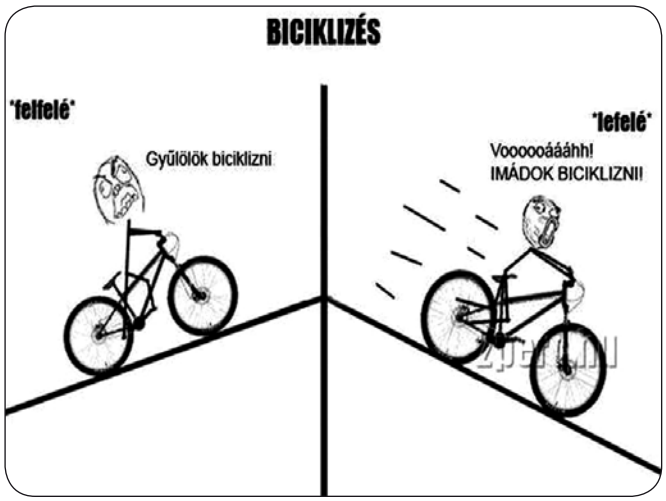

Pacséron készül a Jó Pajtás logója

Mi sem hittük volna, hogy alig egy-két hét leforgása alatt elkészül lapunk kinagyított logója, amikor Krizsán Tiborhoz, az iskola műszaki- és informatikatanárához fordultunk. Ugyanis van néhány rendezvényünk, amikor illene feltüntetni a bennünket azonosító logót, ám ilyesmivel nem rendelkeztünk. Krizsán Tibort ugyanakkor a bácskossuthfalvai nyári táborban úgy ismertük meg, mint a lelkes makettező csoport vezetőjét, őt kértük hát meg a logó elkészítésére. Tizenhárom tagú osztályával, az iskola vezetőségének jóváhagyásával fogtak a munkához, nagyítottak, kereteztek, ragasztottak, a festési utómunkálatoknál tartottak a fotózás pillanatában. Azt ígérik, hamarosan átvehetjük a logót. Köszönjük a pacsériaknak!

Iskoláink névadói

Moša Pijade

A csaknem háromezer lakosú **Pacsér** általános iskoláját Moša Pijade egykori néphősről nevezték el. Néphősöket elsősorban a II. világháború „termelt" ki, a partizán háború során az önfeláldozó bajtársakat nevezték így. Moša Pijade Belgrádban született, zsidó származású volt, és a délszláv kommunista mozgalom kiemelkedő egyénisége volt. Tanult volt, festő lett belőle, de újságírással is foglalkozott. A két világháború között többször bebörtönözték, a börtönben a kommunisták eszmei képzésén dolgozott, így került szoros kapcsolatba Titóval, akinek egyik szellemi nevelője lett. A börtönben Marx műveit fordította. A világháború után minden jelentősebb kitüntetést megkapott, és a FNRJ (Jugoszláv Föderatív Népköztársaság) alelnöki tisztjéig is eljutott. 1957-ben Párizsban hunyt el.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

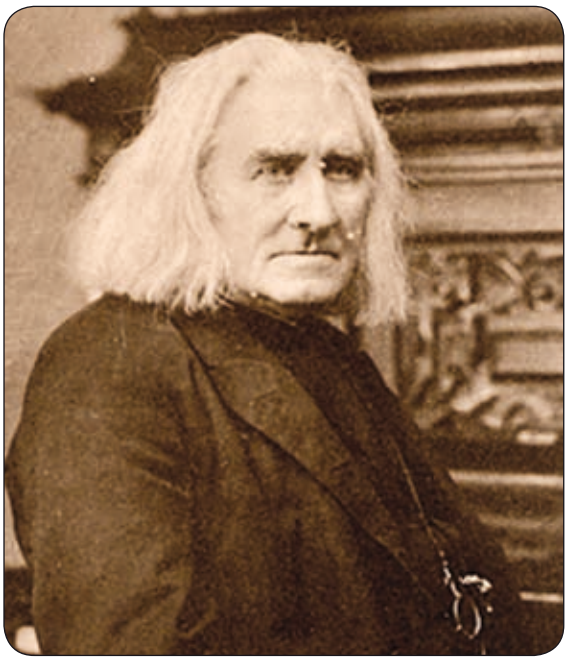

Vagy túl könnyű, vagy túl nehéz a mai kérdésünk. Ha felismeritek, ki van a fotón, akkor nincs gond, de ha nem, akkor nehéz megtalálni a helyes választ. Annyit elárulunk, hogy a felvétel nagyon régi, és egy híres magyar művészt mutat. Róla (ki nem mondom a nevét!) még a XIX. században készült a fotó. Eheti kérdésünk a következő: hogy hívják a képen látható művészt? **A helyes megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. Jelentkezéseteket március 25-éig fogadjuk levélcímünkön: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címen. A beküldők figyelmét felhívjuk, nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét.** Köszönjük!

Idei nyolcadik számunkban egy pávát láthattatok, ami nem volt kérdéses. Az viszont igen, hogy a műalkotás milyen eljárással készült. Szép számban találtátok ki, hogy a keleties hatású festmény üvegre került, üvegfestéssel készítették, amit sokan vitrázsnak neveznek. A helyes választ beküldők közül a szerencse a moholi **Boja Lúciára**, a Novak Radonić iskola negyedik osztályos tanulójára mosolygott. Gratulálunk! Jutalmát április elején postázzuk.

Játékunk pedig folytatódik.

CIP – Katalogizacija u publikaciji Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350–9141

COBIS.SR-ID 16225794

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Vajdaság Autonóm Tartomány kormánya

Bethlen Gábor Alap

Szekeres László Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: http://www.tippnet.rs/jopajtas ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com